

Analýza účetních výkazů společnosti XY a.s. a jejich vliv na řízení podniku

Silvie Kaprálová

Bakalářská práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Silvie Kaprálová**
Osobní číslo: **M11037**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Analýza účetních výkazů společnosti XY a.s. a jejich vliv na řízení podniku**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické a metodické poznatky týkající se analýzy účetních výkazů a jejich vypovídací schopnosti pro řízení podniku.

II. Praktická část

- Provedte analýzu účetních výkazů podniku.
- Na základě poznatků analýzy účetních výkazů zhodnoťte stávající ekonomickou situaci podniku a vypracujte soubor opatření a doporučení pro řízení podniku.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BAŘINOVÁ, Dagmar. Vyhodnocení a využití účetních výkazů pro manažery, společníky a akcionáře. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 99 s. ISBN 80-247-1115-X.
KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. Finanční analýza: krok za krokem. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, 135 s. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-713-5.
KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 2013, 236 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.
SCHOENEBECK, Karen P. Interpreting and analyzing financial statements. 2nd ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 2001. ISBN 978-013-0183-767.
ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 264 s. ISBN 978-80-247-4702-6.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lukáš Chmelař
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 22. února 2014
Termín odevzdání bakalářské práce: 16. května 2014

Ve Zlíně dne 22. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 5.5.2014

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělků jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit finanční situaci společnosti XY a.s. na základě analýzy účetních výkazů s využitím nástrojů finanční analýzy. Práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část obsahuje zpracované teoretické a metodické poznatky týkající se analýzy účetních výkazů a finanční analýzy. V praktické části je představena analyzovaná společnost, odvětví a další souvislosti, které jsou nutné ke zpracování komentářů. Výsledky jednotlivých částí analýzy jsou srovnány s konkurenční společností obdobné velikosti. Závěrem práce je shrnutí poznatků získaných analýzou účetních výkazů společnosti a doporučení, která by mohla mít pozitivní dopad na fungování podniku.

Klíčová slova: účetní výkazy, finanční analýza, rentabilita, zadluženost, likvidita, aktivita, obratovost, ekonomická přidaná hodnota

ABSTRACT

The aim of this work is evaluation of the financial situation of the company XY a.s. based on analysis of financial statements by using the tools of financial analysis. The thesis is divided into two parts. Theoretical part included elaboration of theoretical and methodological knowledge concerning the analysis of financial statement and financial analysis. In the practical part is presented analysed company, industry and other connections that are required for processing of comments. The results of individual parts of the analysis are compared with competitive company of similar size. Conclusion of work is a summary of the findings obtained by analysing the company's financial statements and recommendations which have a positive impact on company operations.

Keywords: financial statements, financial analysis, profitability, leverage, liquidity, activity, turnover rate, economic value added

Ráda bych na tomto místě poděkovala panu Ing. Chmelařovi, protože bez jeho svědomitého vedení a přínosných rad by tato bakalářská práce nemohla vzniknout.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 VÝZNAM ÚČETNICTVÍ	12
1.1 UŽIVATELÉ ÚČETNÍCH INFORMACÍ	12
1.1.1 Interní uživatelé.....	12
1.1.2 Externí uživatelé.....	13
1.2 ÚČETNÍ VÝKAZY.....	13
1.2.1 Rozvaha.....	13
1.2.2 Výkaz zisku a ztrát	15
1.2.3 Přehled o peněžních tocích, přehled o změnách ve vlastním kapitálu	16
1.2.4 Příloha	17
1.2.5 Propojenost účetních výkazů.....	18
2 ANALÝZA ÚČETNÍCH VÝKAZŮ S VYUŽITÍM METOD, POSTUPŮ A UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY	19
2.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH A TOKOVÝCH UKAZATELŮ	19
2.1.1 Horizontální analýza	20
2.1.2 Vertikální analýza	20
2.2 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ	20
2.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	21
2.3.1 Analýza zadluženosti	21
2.3.2 Analýza rentability	23
2.3.3 Analýza likvidity	24
2.3.4 Analýza aktivity	25
2.4 ANALÝZY SOUSTAV POMĚROVÝCH UKAZATELŮ.....	26
2.4.1 Du Pontův rozklad.....	27
2.5 SOUHRNNÉ UKAZATELE.....	27
2.5.1 Z – skóre (Altmanův model).....	27
2.5.2 Index IN	28
2.5.3 Ekonomická přidaná hodnota – EVA	29
2.6 SLABÉ STRÁNKY FINANČNÍ ANALÝZY.....	30
2.6.1 Vypovídací schopnost účetních výkazů a účetní praktiky	30
2.6.2 Vliv mimořádných událostí a sezónních faktorů na výsledky hospodaření	31
2.6.3 Závislost tradičních ukazatelů finanční analýzy na účetních údajích	31
2.6.4 Nutnost srovnání tradičních ukazatelů finanční analýzy s jinými subjekty	31
2.6.5 Zanedbávání rizika, nákladů obětované příležitosti a budoucích přínosů podnikatelských aktivit	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
3 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ	33

3.1	PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI.....	33
3.2	PERSONÁLNÍ POLITIKA SPOLEČNOSTI	34
3.3	SWOT ANALÝZA	35
3.4	PEST ANALÝZA	37
3.4.1	Politicko-právní faktory	37
3.4.2	Ekonomické faktory	37
3.4.3	Sociální faktory	38
3.4.4	Technologické faktory	39
4	FINANČNÍ ANALÝZA	40
4.1	ANALÝZA ROZVAHY	40
4.1.1	Analýza majetkové struktury	40
4.1.2	Analýza finanční struktury	43
4.2	ANALÝZA VÝKAZU ZISKU A ZTRÁT.....	46
4.2.1	Analýza výnosů	46
4.2.2	Analýza nákladů	48
4.2.3	Analýza tržeb podle jednotlivých divizí	50
4.2.4	Analýza přidané hodnoty a výsledku hospodaření.....	52
4.3	ANALÝZA CASH-FLOW	54
4.4	ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ	55
4.5	POMĚROVÉ UKAZATELE	55
4.5.1	Analýza rentability	56
4.5.2	Analýza zadluženosti	57
4.5.3	Analýza likvidity	60
4.5.4	Analýza aktivity	61
4.5.5	Další poměrové ukazatele	63
4.6	SPIDER ANALÝZA	65
4.7	ANALÝZA SOUSTAVY POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	66
4.8	SOUHRNNÉ UKAZATELE.....	68
4.8.1	Z – skóre.....	68
4.8.2	Index IN05	68
4.8.3	Ekonomická přidaná hodnota – EVA	69
5	ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ.....	71
	ZÁVĚR	75
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	76
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	79
	SEZNAM OBRÁZKŮ	80
	SEZNAM TABULEK.....	81
	SEZNAM PŘÍLOH.....	84

ÚVOD

Tato bakalářská práce se bude zabývat tématem analýzy účetních výkazů s využitím prvků finanční analýzy. V dnešní době stále ještě doznívající hospodářské recese, považují výstupy finanční analýzy za nedílnou součást hodnocení hospodaření společnosti. Těž jsou její výstupy vhodným vodítkem budoucího vývoje podnikových aktivit. Právě výsledky finanční analýzy dovedou odhalit silné stránky, na kterých může podnik stavět, ale i slabé stránky, které naopak mohou v budoucnu působit problémy, pokud se proti nim nepodniknou vhodná opatření. Finanční analýza tedy vychází z informací uveřejněných v účetních výkazech a vypovídá o celkovém finančním zdraví společnosti.

Má bakalářská práce hodnotí celkové působení společnosti XY a.s. v rámci odvětví kamionové a autobusové dopravy a také servisních služeb na základě výstupů finanční analýzy.

Teoretická část shrnuje metodické a teoretické poznatky z oblasti účetních výkazů a finanční analýzy. Jsou v ní charakterizovány účetní výkazy, jejich struktura a vzájemná propojenost. Dále jsou uvedeny jednotlivé prvky finanční analýzy, její metody, postupy a důležité ukazatele. V této části jsem využila odborné literatury a zahraničních odborných článků.

Praktická část představuje analyzovanou společnost a odvětví, ve kterém působí. Pro správné pochopení fungování společnosti, odvětví a prostředí, ve kterém se nachází, považují za důležité využít SWOT a PEST analýzy. Výstupy těchto analýz mi poskytly důležité doplňující informace, které jsou relevantní pro doplnění komentářů k výstupům finanční analýzy. Analyzované účetní výkazy zahrnují období 4 účetní období a to 2009 až 2012. K potřebám finanční analýzy jsou využity především data z rozvahy a výkazu zisku a ztrát. Ke zhodnocení finanční situace podniku jsou využity absolutní, rozdílové, poměrové a souhrnné ukazatele. Dále také pyramidový rozklad rentability vlastního kapitálu, který je v základní úrovni doplněn o absolutní vyjádření vlivu jednotlivých ukazatelů počítaných pomocí funkcionální metody. K analýze jsou využity především výroční zprávy společnosti, obsahující všechny účetní výkazy, doplněné komentářem a zprávou auditora. Výsledky analýzy jsou porovnány jak s doporučenými hodnotami, tak s výsledky konkurenční společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s., která působí ve stejném odvětví, jako analyzovaná společnost a dosahuje obdobné velikosti. Závěrem jsou shrnuty výstupy analýzy a doporučení, která by mohla vézt ke zlepšení hospodářské situace analyzované společnosti.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VÝZNAM ÚČETNICTVÍ

Šteker a Otrusinová (2013, s. 15) definují účetnictví jako „*metodický ucelený systém informací o činnosti podniku.*“ Předmětem účetnictví je především rozpoznání aktiv, tedy majetkové struktury společnosti a zdrojů krytí tohoto majetku, tedy pasiv. Dále také rozpoznání výnosů, nákladů a z toho plynoucího výsledku hospodaření. Podle Svatošové a Trávníčkové (2012, s. 316) je nutné vést účetnictví tak, aby účetní výkazy, sestavované na základě účetnictví podávaly věrný a poctivý obraz o hospodaření účetní jednotky a její finanční situaci. „*Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.*“

Autor Bunting (2013, s. 15) tvrdí, že účetnictví by mělo mít vyšší účel, než pouze mechanické uplatňování zavedených účetních pravidel, pro sestavení účetních výkazů. Účetnictví by podle Buntinga mělo být určeno k poskytování informací, které by podávaly objektivní obraz hospodaření a ekonomické situace podniku.

Šteker a Otrusinová (2013, s. 18) také definují nejdůležitější předpoklady pro řádné vedení účetnictví a těmi jsou:

- předpoklad nepřetržité činnosti ÚJ – neexistuje žádný předpoklad, nebo skutečnost, které by vedli k ukončení činnosti ÚJ,
- aktuální princip – „*cílem aktuálního účetnictví je vykázat v účetním období veškerá aktiva, pasiva, náklady a výnosy, které v daném období vznikly bez ohledu na to, jestli byl v tomto období uskutečněn odpovídající pohyb peněžních prostředků.*“

1.1 Uživatelé účetních informací

Uživatele účetních informací lze rozdělit na interní a externí, přičemž se tyto skupiny dále podrobněji dělí. Každý zástupce interních i externích uživatelů očekává od účetních informací pro něj relevantní výstupy.

1.1.1 Interní uživatelé

Interní uživatelé jsou takoví, kteří mají vliv na hospodaření a činnost ÚJ. Podle Bařinové (2005, s. 9-10) jsou to především investoři, manažeři a zaměstnanci. Primárními uživateli účetních výkazů jsou akcionáři a společníci, protože ÚJ poskytují svůj kapitál a mají zájem o finančně účetní informace, které mají vliv na jejich budoucí investiční rozhodování. Mají zájem na kapitálovém zhodnocení, na míře zhodnocení vloženého kapitálu, dividendové

výnosnosti, popřípadě likviditě. Důležitá je pro investory i stabilita a likvidita firmy, popřípadě disponibilní zisk. Manažeři využívají účetní informace především k dlouhodobému i krátkodobému řízení firmy a k vypracování finanční analýzy. Zaměstnanci mají podle Bařinové přirozený zájem na prosperitě firmy, její stabilitě kvůli větší jistotě zaměstnání a perspektivě vyššího platového ohodnocení.

1.1.2 Externí uživatelé

Externí uživatelé, podle Šteker a Otrusinové (2013, s. 15) jsou především banky, pojišťovny, finanční úřady, dodavatelé, odběratelé, konkurence a jiní. Každého z těchto externích uživatelů zajímají jiné informace, které jsou důležité pro jejich rozhodování. Podle Bařinové (2005, s. 10) banky při poskytování kapitálu účetní jednotce žádají co nejvíce informací o finančním stavu potenciálního dlužníka, o jeho solventnosti, míře zadlužení, likviditě, aby se mohly rozhodnout, zda úvěr poskytne, či nikoliv a za jakých podmínek. Pro finanční úřady je podstatné, zda účetní jednotka plní své daňové povinnosti a jiné dodržování předpisů. Pojišťovny mají zájem na účetních informacích z důvodu odvodů sociálního a zdravotního pojištění a také plnění pojistných událostí (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 15). Odběratele a dodavatele zajímají splatnosti závazků a pohledávek a také solventnost účetní jednotky.

1.2 Účetní výkazy

Jak uvádí Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 18), analýza účetních výkazů pomocí prvků finanční analýzy je založena na získávání dat z účetních výkazů – rozvahy, výkazu zisku a ztrát, přehledu o peněžních tocích, přehledu o změnách vlastního kapitálu a přílohy k účetní závěrce.

1.2.1 Rozvaha

Podle Necsulescu (2011, s. 525) pojem rozvaha definuje účetní výkaz, který vypovídá o finanční situaci, prostřednictvím rozvahy je předložena majetková struktura společnosti a struktura financování tohoto majetku k určitému datu, tj. datu rozvahového dne. Rozvaha je tedy rozdělena na dvě strany bilanční rovnice a to na stranu aktiv a pasiv, které se ve svém souhrnu musí rovnat. Podobně se k problematice rozvahy vyjadřuje i Šteker a Otrusinová (2013, s. 21) a dále ji dělí podle okamžiku sestavení účetní závěrky na:

- zahajovací rozvahu – tato je sestavována při vzniku ÚJ a zahrnuje majetek vložený vlastníky a zdroje jeho krytí,
- počáteční rozvahu – tato je sestavována na začátku účetního období a představuje souhrn majetku, který má ÚJ k dispozici,
- konečnou rozvahu – tato je sestavována na konci účetního období, vypovídá o hospodářské činnosti ÚJ během účetního období.

Podle Bařinové (2005, s. 19-20) může být vypovídací schopnost rozvahy ovlivněna a to především v důsledku používání historických cen, které neberou v úvahu tržní hodnotu aktiva, a proto odpisy vypočítané z historických cen nepostačují ani na prostou reprodukci aktiva. Hodnota stálých aktiv se může lišit i vlivem odpisové metody a to buď rovnoměrné, nebo zrychlené, vlivem techniky oceňování zásob a pohledávek. Položky, které mají vnitřní finanční hodnotu, nejsou ve výkazech zohledněny, jako např. kvalifikace zaměstnanců.

Aktiva

Aktiva charakterizují majetkovou strukturu společnosti, která se podle Knápkové, Pavelkové a Šteker (2013, s. 23) člení na dlouhodobá a krátkodobá to především podle doby jejich upotřebitelnosti. V tabulce (tab. 1.) je zobrazeno jak Šteker a Otrusinová (2013, s. 21) rozdělují aktiva do jednotlivých položek dlouhodobého majetku, který je tvořen dlouhodobým nehmotným, hmotným a finančním majetkem. Položky oběžných aktiv jsou řazeny od nejméně likvidních zásob, po nejlikvidnější krátkodobý finanční majetek. Časové rozlišení zachycuje zůstatek účtu náklady příštích období a příjmy příštích období (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 29). Naproti tomu Neculescu (2011, s. 526-527) rozděluje aktiva v souladu s mezinárodním pohledem na rozvahu od nejlikvidnějších položek, po ty nejméně likvidní, přičemž v aktivech nerozlišuje dlouhodobý majetek a oběžná aktiva.

Pasiva

Jak zmiňují Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 31) na straně pasiv rozvahy je zachycena majetková struktura společnosti. Z členění pasiv lze vyčíst informace o druhu použitého kapitálu, délce jeho užití a finanční stabilitě podniku.

Jak uvádí Šteker a Otrusinová (2013, s. 21) pasiva jsou rozdělena na vlastní kapitál, cizí zdroje, které se dále dělí na krátkodobé a dlouhodobé, a časové rozlišení, kam spadají výnosy příštích období a výdaje příštích období. Jak uvádí Neculescu (2011, s. 526), položka vlastní kapitál je reziduální položkou po odečtení všech závazků od aktiv účetní jednot-

ky. Závazky také rozděluje na krátkodobé a dlouhodobé a charakterizuje je jako současnou povinnost účetní jednotky, která vznikla v minulosti, a je pravděpodobné, že v budoucnu dojde k jejich vypořádání.

Tab. 1. Struktura rozvahy (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 21)

Aktiva (složení majetku)		Pasiva (zdroje financování majetku)	
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A.II.	Kapitálové fondy
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A.III.	Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let
C.	Oběžná aktiva	A.V.	Výsledek hospodaření běžného období
C.I.	Zásoby	B.	Cizí zdroje
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	B.I.	Rezervy
C.III.	Krátkodobé pohledávky	B.II.	Dlouhodobé závazky
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	B.III.	Krátkodobé závazky
		B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
D.	Časové rozlišení	C.	Časové rozlišení

1.2.2 Výkaz zisku a ztrát

„Výkaz zisku a ztrát umožňuje sledovat tvorbu výsledku hospodaření, podává přehled o nákladech a výnosech za jednotlivé činnosti a slouží pro hodnocení schopnosti firmy zhodnocovat vložený kapitál.“ (Bařinová, 2005, s. 20). Šteker a Otrusínová (2013, s. 241) tuto definici doplňují, výkaz zisku a ztrát je podle nich odvozený výkaz a podává přehled o tvorbě výsledku hospodaření, bez ohledu na to, jestli v daném účetním období došlo k inkasu nebo výdaji peněžních prostředků. Což je v souladu s aktuálním principem, jehož obsah je uveden v § 3 zákona o účetnictví, jak uvádí Svatošová a Trávníčková (2012, s. 172), tedy že o veškerých nákladech a výnosech se účtuje v období, se kterým věcně a časově souvisejí, bez ohledu na okamžik zaplacení nebo přijetí peněžních prostředků.

Úkolem výkazu je zjistit výsledek hospodaření za účetní období, přičemž Šteker a Otrusínová (2013, s. 241) rozlišují několik druhů výsledku hospodaření:

- **provozní výsledek hospodaření** – je získán odečtením provozních nákladů od provozních výnosů, do výpočtových položek provozního výsledku hospodaření je začleněna:

- **obchodní marže** = tržby za prodej zboží – náklady vynaložené na prodané zboží,
- **přidaná hodnota** = obchodní marže + výkony – výkonová spotřeba,
- **finanční výsledek hospodaření** – od finančních výnosů jsou odečteny finanční náklady,
- **výsledek hospodaření za běžnou činnost** – jedná se o součet provozního a finančního VH, od kterých je odečtena daň z příjmu právnické osoby za běžnou činnost,
- **mimořádný výsledek hospodaření** – od mimořádných výnosů se odečtou mimořádné náklady a daň z příjmů z mimořádné činnosti. Mimořádným nákladem mohou být například škody způsobené živelnou katastrofou,
- **výsledek hospodaření za účetní období (EAT)** – je součtem výsledku hospodaření za běžnou a mimořádnou činnost. Jinak ho lze označit jako čistý zisk,
- **výsledek hospodaření před zdaněním (EBT)** – jedná se součet provozního a finančního výsledku hospodaření a mimořádných výnosů, od kterých je nutné odečíst mimořádné náklady.

1.2.3 Přehled o peněžních tocích, přehled o změnách ve vlastním kapitálu

Šteker a Otrusinová (2013, s. 243) definují výkaz přehledu o peněžních tocích jako „*odvozený účetní výkaz, který podává informace o příjmech a výdajích peněžních prostředků a jejich ekvivalentů v průběhu účetního období. Za peněžní prostředky se považují peníze v hotovosti včetně cenin, peněžními ekvivalenty je myšlen krátkodobý likvidní finanční majetek.*“ Tento výkaz přináší účetní jednotce snazší hodnocení platební schopnosti a řízení likvidity, hodnocení investic a také je důležitým nástrojem při dlouhodobém i krátkodobém finančním plánování. Podle Knápkové, Pavelkové a Šteker (2013, s. 47 - 52) vzniká kvůli uplatňování aktuálního principu v účetnictví obsahový i časový nesoulad mezi náklady a výdaji a mezi výnosy a příjmy, ziskem a stavem peněžních prostředků. Tento časový nesoulad pomáhá eliminovat výkaz o peněžních tocích. Výkaz o peněžních tocích lze sestavit dvěma způsoby:

- **metoda přímá** – peněžní toky jsou sestaveny na základě skutečných plateb,
- **metoda nepřímá** – vychází z výsledku hospodaření, který je dále transformován na peněžní tok.

Výkaz o peněžních tocích je podobně, jako výkaz zisku a ztrát rozdělen do tří základních kategorií a to čisté peněžní toky z provozní činnosti, investiční činnosti a finanční činnosti.

Strukturu výkazu o peněžních tocích lze popsat následovně (Kislingerová a Hnilica, 2008, s. 26 – 27):

$$PP_1 = PP_0 + \check{C}PT_{P\check{C}} + \check{C}PT_{I\check{C}} + \check{C}PT_{F\check{C}} \quad (1)$$

Příčemž: PP_1 - stav peněžních prostředků na konci účetního období

PP_0 – stav peněžních prostředků na začátku účetního období

$\check{C}PT$ – čistý peněžní tok

$P\check{C}$, $I\check{C}$, $F\check{C}$ – provozní činnost, investiční činnost, finanční činnost

Jak uvádí Šteker a Otrusinová (2013, s. 245-246), výkaz o změnách vlastního kapitálu je též výkazem odvozeným a na rozdíl od ostatních, jeho konkrétní podoba není stanovena v žádných účetních předpisech. Účelem tohoto výkazu je vysvětlit počáteční a konečný stav jednotlivých položek vlastního kapitálu. Tyto podrobné informace jsou důležité zejména pro externí uživatele účetních výkazů, protože mohou odkrývat důležité operace prováděné podnikem, které jsou pro rozhodování externích uživatelů relevantní.

Podle Knápkové, Pavelkové a Šteker (2013, s. 57) se ve výkaze o změnách vlastního kapitálu projevují především:

- změny vyplývající z transakcí s vlastníky – zvýšení VK formou vkladu vlastníků, popřípadě výplata dividend,
- změny vyplývající z ostatních operací – například změny ve fondech tvořených ze zisku.

1.2.4 Příloha

Příloha tvoří povinnou součást účetní závěrky pro všechny typy účetních jednotek. Jejím úkolem je vysvětlovat a doplňovat informace uvedené v rozvaze a VZZ, tak aby byly pro uživatele srozumitelnější. Tyto informace jsou uváděny s ohledem na relevantnost informací pro danou účetní jednotku. Podle § 19 zákona o účetnictví musí příloha obsahovat i informace o událostech po rozvahovém dni, které nastaly mezi rozvahovým dnem a dnem sestavení účetní závěrky (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 241 – 242).

Podle Bařinové (2007, s. 25 – 27) mezi základní náležitosti přílohy patří:

- obecné údaje o účetní jednotce,
- používané účetní metody, obecné účetní zásady a metody oceňování,

- doplňující údaje k rozvaze a VZZ.

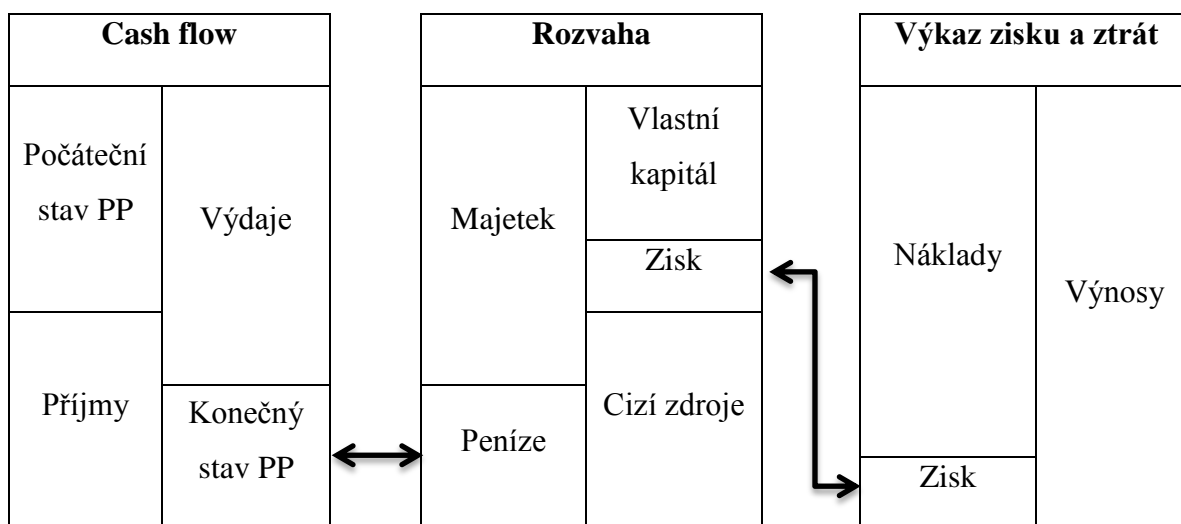
A podle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013, s. 58 – 59) a také podle Štekera a Otrusínové (2013, s. 241 – 242) by měla příloha obsahovat také:

- údaje o osobách, které ÚJ ovládá, nebo v nich má podstatný vliv,
- transakce uzavřené se spřízněnými stranami,
- náklady na odměnu statutárnímu auditorovi, nebo auditorské společnosti.

1.2.5 Propojenost účetních výkazů

V tabulce číslo 2 je zobrazena vzájemná propojenost účetních výkazů, které, jak popisuje Bařinová (2005, s. 37), zachycují pohyb veškerých firemních financí ve všech činnostech podniku. Osu propojenosti výkazů tvoří rozvaha. Výkaz Cash flow, který zaznamenává příjmy a výdaje z jednotlivých činností podniku, ústí v konečný stav peněžních prostředků, který lze nalézt v rozvaze, jako stav hotovosti a bankovních účtů k rozvahovému dni. Zisk, který je součástí pasiv rozvahy se zase zjišťuje pomocí výkazu zisku a ztrát. Ve výkazu zisku a ztrát se zachycují náklady a výnosy z jednotlivých činností podniku a po odečtení daní tento výkaz vyústí ve výsledek hospodaření běžného období, který přechází právě do pasiv rozvahy.

Tab. 2. Propojenost účetních výkazů (Růčková, 2007, s. 38)

2 ANALÝZA ÚČETNÍCH VÝKAZŮ S VYUŽITÍM METOD, POSTUPŮ A UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY

K analýze účetních výkazů jsou užívány prvky finanční analýzy. Mautz a Angell (2006) vidí v jakékoliv analýze účetních výkazů snahu o zodpovězení 4 základních otázek, vypovídajících o finančním zdraví podniku. Tyto 4 oblasti dovedou definovat výkonnost podniku: rentabilita, likvidita, efektivita a kapitálová struktura. Každá z těchto oblastí je pak hodnocena podle určitých metod, díky kterým lze srovnávat výkonnost podniku s ostatními konkurenčními společnostmi.

Jak uvádí Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 61), postupy a metody, které se užívají při zpracování finanční analýzy, se v průběhu let standardizovaly a lze je tedy nazývat tradičními, v praxi oblíbenými pro svou jednoduchost. Mezi tyto základní metody a postupy patří:

- **analýza absolutních (stavových) ukazatelů** – analýza majetkové a finanční struktury, nástrojem je vertikální a horizontální analýza položek rozvahy,
- **analýza tokových ukazatelů** – vertikální a horizontální analýza nákladů, výnosů, zisku a cash flow,
- **analýza rozdílových ukazatelů** – především analýza čistého pracovního kapitálu,
- **analýza poměrových ukazatelů** – ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti...,
- **analýza soustav ukazatelů,**
- **souhrnné ukazatele hospodaření.**

2.1 Analýza absolutních a tokových ukazatelů

Údaje pro analýzu absolutních a tokových ukazatelů se získávají přímo z účetních výkazů, absolutními ukazateli jsou tedy myšleny údaje, které lze z výkazů přímo použít. Jednotlivé položky rozvahy jsou sestaveny k určitému datu – k rozvahovému dni, proto jsou označovány jako absolutní ukazatele (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 66 – 68). VZZ naopak předkládá stavy jednotlivých položek za určité období – většinou za rok, proto jsou tyto položky označovány jako tokové ukazatele. Do této analýzy je nutné zahrnout odpovídající počet účetních období, aby tato analýza byla relevantní a měla odpovídající vypovídací schopnost. Tyto ukazatele také slouží k prvotnímu zhodnocení podniku a upozorní nás na položky výkazů, na které je nutné se více zaměřit (Kislingerová a Hnilica, 2008, s. 9).

2.1.1 Horizontální analýza

Podle Mautze a Angella (2006) sleduje horizontální analýza změny absolutních ukazatelů v jednotlivých letech. Lze ji vyjádřit jako procentní růst nebo pokles oproti předcházejícímu analyzovanému období. Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 68) tuto problematiku vidí obdobně a vyjadřují princip horizontální analýzy matematicky:

- 1.) o kolik jednotek se změnila příslušná položka,

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1}$$

- 2.) o kolik procent se příslušná položka změnila v jednotlivých letech,

$$\% \text{ změna} = (\text{absolutní změna} \times 100) / \text{ukazatel}_{t-1}.$$

2.1.2 Vertikální analýza

Jak Mautz a Angell (2006) uvádí, vertikální analýza vyjadřuje podíl jednotlivých položek výkazů na zvolené logické základně a vývoj tohoto ukazatele v jednotlivých analyzovaných letech. Například při analýze majetkové struktury lze zvolit jako základnu sumu aktiv, která bude mít hodnotu 100%, při analýze výnosů celkovou sumu výnosů. Totéž platí i pro náklady. Kislingerová a Hnilica (2008 s. 13 – 15) uvádí, že pomocí vertikální analýzy vyplyne například struktura financování společnosti a struktura majetku. Z vertikální analýzy mohou vyplynout i změny, které nejsou na první pohled patrné z horizontální analýzy.

2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů slouží k řízení finanční situace podniku se zaměřením na jeho likviditu. Za nejvýznamnější rozdílový ukazatel lze označit čistý pracovní kapitál – ČPK. ČPK představuje rozdíl mezi oběžným majetkem a krátkodobými cizími zdroji. Tento ukazatel má významný vliv na platební schopnost podniku, protože čím vyšší ČPK společnost vykazuje, tím má více volných peněžních prostředků k placení. Toto bývá označováno také jako tzv. finanční polštář (Knápková, Pavelková a Šteker, s. 83). Podle Arbaba a Matarneha (2011, s. 73 – 74) ovlivňuje výši ČPK několik faktorů:

- 1.) **povaha odvětví** – kupříkladu odvětví veřejných služeb, jako je doprava, dále odvětví těžkého průmyslu, disponuje obvykle menším ČPK než ostatní odvětví, z důvodu vysokých investic do dlouhodobých aktiv, kdy oběžná aktiva tvoří příliš velkou část celkových aktiv,

- 2.) **časová prodleva mezi produkcí a prodejem** – z toho plyne, že čím je doba obratu zásob nižší, tím může být ČPK nižší,
- 3.) **doba obratu pohledávek a závazků** – čím nižší bude doba obratu pohledávek od doby obratu závazků, tím může být menší potřebný ČPK.

2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Podle Knápkové, Pavelkové a Štekera (2013, s. 84 – 88) patří poměrové ukazatele mezi základní nástroje finanční analýzy. Hlavním důvodem je, že pomocí poměrových ukazatelů lze získat rychlý přehled o finanční situaci podniku. Tyto ukazatele dávají do poměru vybrané položky účetních výkazů. Z toho důvodu jich lze zkonstruovat velké množství, ale v praxi se užívají jen ty nejdůležitější, které se, jak uvádí Bařinová (2005, s. 54), rozdělují na ukazatele:

- zadluženosti,
- rentability,
- likvidity,
- obratovosti,
- kapitálového trhu.

2.3.1 Analýza zadluženosti

Jak se zmiňuje Bařinová (2005, s. 57) a Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 84 – 85), ukazatele zadluženosti informují uživatele finanční analýzy o struktuře zdrojů užívaných k financování majetku podniku. S rostoucí zadlužeností roste riziko podniku, protože závazky a úroky z úvěrů musí splácet i když se mu výkonnostně nedaří. Na druhou stranu je nutné nalézt optimální poměr mezi vlastními a cizími zdroji, který bude pro podnik představovat nejnižší náklad na podnikový kapitál. Vlastní zdroje jsou sice nejbezpečnějším zdrojem financování, ale zároveň tím nejdražším, protože kdyby se podnik dostal do problému, byl by nucen nejprve splatit své závazky a vlastníci by byli vyplaceni mezi posledními. Takže cenou VK je stupeň rizika, který investor podstupuje. Užití cizích zdrojů také zvyšuje rentabilitu VK a snižuje daňové zatížení podniku, protože placené úroky představují pro podnik náklad.

Celková zadluženost

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Celkové závazky}}{\text{Aktiva}} \quad (2)$$

Celková zadluženost srovnává podíl celkových závazků na aktivech podniku. Vyjadřuje tedy strukturu finančních zdrojů. Poukazuje také na dlouhodobou platební schopnost podniku. Doporučené hodnoty celkové zadluženosti se pohybují mezi 0,3 – 0,6, tedy že výše cizího kapitálu by neměla přesáhnout 60% bilanční sumy. (Schoenebeck, 2001, s. 8)

Míra zadluženosti

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{Celkové závazky}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (3)$$

Ukazatel míry zadluženosti poměří výši cizího a vlastního kapitálu a vyjadřuje, jaká výše závazků připadá na 1 Kč vlastního kapitálu. Tento ukazatel je velmi důležitý například pro banky, pokud se rozhodují, jestli podniku poskytnou úvěr. Pro toto rozhodování je významný vývoj ukazatele v čase, pokud se míra zadluženosti v letech zvyšuje nebo snižuje. Hodnota ukazatele také značí, do jaké míry by mohly být ohroženy nároky věřitelů. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 86 – 87)

Úrokové krytí

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{Nákladové úroky}} \quad (4)$$

Tento ukazatel udává, kolikrát lze ze zisku uhradit nákladové úroky, tedy cenu cizího kapitálu. Minimální doporučenou hodnotou je 5. Pokud se ukazatel přiblíží hodnotě 1, pak toto vypovídá o finanční krizi podniku, neboť celá výše zisku je spotřebována na pokrytí nákladových úroků. (Bařinová, 2005, s. 58)

Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji

$$\text{Krytí DM dlouhodobými zdroji} = \frac{VK + \text{dlouhodobé cizí zdroje}}{\text{Dlouhodobý majetek}} \quad (5)$$

Tento ukazatel značí, jestli společnost dodržuje zlaté pravidlo financování. Tedy jestli je dlouhodobý majetek kryt dlouhodobými zdroji a naopak. Pokud ukazatel nabývá menší hodnoty než 1, lze říci, že je podnik tzv. podkapitalizován. Tedy že i část dlouhodobého majetku je kryta levnějšími, ale rizikovějšími krátkodobými zdroji a podnik nedisponuje žádnou rezervou pro řízení OA a krátkodobých závazků. Přiměřené krytí DM dlouhodobým kapitálem je tzv. neutrální strategie financování. O konzervativní strategii financování mluvíme tehdy, je – li i větší část OA financována dlouhodobými zdroji. Tato varianta je

sice nejbezpečnější, ale také nejdražší a snižuje hodnotu rentability VK. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 88 – 89)

2.3.2 Analýza rentability

Jak uvádí Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 98), ukazatel rentability vloženého kapitálu poskytuje přehled o tom, jak je podnik schopen hospodařit s vloženými prostředky a dále je zhodnocovat. Bařinová (2005, s. 60) dále doplňuje, že velikost a míra růstu ukazatelů rentability je velmi závislá na odvětví, v jakém společnost podniká. Všechny ukazatele rentability vyjadřují, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč jmenovatele.

Rentabilita celkového kapitálu (ROA – Return on Assets)

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu (ROA)} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}} \quad (6)$$

Rentabilita celkového kapitálu poměruje výsledek hospodaření před zdaněním a úroky k celkové hodnotě aktiv, bez ohledu na to, z jakých zdrojů byla financována. Je jedním z nejlepších měřítek celkové ziskovosti. Tento ukazatel udává, na kolik se aktiva podílejí na tvorbě zisku. (Schoenebeck, 2001, s. 11)

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity)

$$\text{Rentabilita VK (ROE)} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (7)$$

Ukazatel rentability kapitálu poměruje výši čistého zisku k hodnotě vloženého kapitálu, představuje tedy míru zhodnocení vložených prostředků vlastníků do podnikání. Pokud srovnáme rentabilitu VK s rentabilitou celkového investovaného kapitálu, lze si všimnout, že rentabilita VK je vyšší než rentabilita celkového investovaného kapitálu, je – li rentabilita užitého kapitálu vyšší, než úrokové náklady. (Gheorghe, 2013a, s. 134)

Rentabilita tržeb (ROS – Return on Sales)

$$\text{Rentabilita tržeb (ROS)} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} \quad (8)$$

Rentabilita tržeb, nebo také zisková marže, je ukazatel poměřující výši čistého zisku k celkovým tržbám podniku. (Schoenebeck, 2001, s. 9)

Podle Knápkové, Pavelkové a Štekeru (2013, s. 98) je vhodné tento ukazatel porovnat i s ostatními podniky z odvětví a z toho důvodu je vhodnější používat zisk před zdaněním a nákladovými úroky. Tímto se abstrahuje vliv různé kapitálové struktury, případně odlišné míry zdanění.

2.3.3 Analýza likvidity

Likvidita, tedy schopnost podniku hradit své závazky, patří mezi nejdůležitější poměrové ukazatele. Jiným pojmem je likvidnost, neboli jak rychle je možné aktiva přeměnit na finanční prostředky za běžných tržních podmínek. Odpovídající výše likvidity je důležitá pro řízení cash flow, pohledávek a závazků, obzvláště pakliže společnost disponuje větší výší krátkodobých závazků, které je nutné uhradit. Ukazatele likvidity poměřují celkovou likviditu podniku, osvětlují také problematiku pracovního kapitálu a solventnost firmy. (Shehadeh, 2011, s. 7) Likvidita také souvisí s ukazatelem rentability, protože čím vyšší je likvidita, tím více volných peněžních prostředků společnost zadržuje. Tyto přebytečné volné peněžní prostředky je z hlediska rentability vhodné investovat. (Listokin, 2011, s. 1685 – 1686)

Běžná likvidita

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (9)$$

Ukazatel běžné likvidity nám říká, na kolik by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby všechna oběžná aktiva proměnil v peněžní prostředky. Ideální výše běžné likvidity by se měla pohybovat kolem hodnoty 2. To znamená, že podnik disponuje dvakrát větším objemem oběžných aktiv, než krátkodobých závazků. Pokud je tato hodnota nižší, podnik by mohl mít problémy s likviditou a solventností. Naopak pokud je hodnota běžné likvidity o dost vyšší než 2, tak to může vypovídat o zbytečném zadržování volných peněžních prostředků, které by se daly efektivněji investovat. Ovšem tyto hodnoty se mohou lišit v závislosti na odvětví a momentálních okolnostech na trhu. (Shehadeh, 2011, s. 8)

Pohotová likvidita

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (10)$$

Pohotová likvidita poměřuje výši krátkodobých pohledávek a finančního majetku vůči krátkodobému majetku. Jsou zde vyřazeny zásoby z toho důvodu, že tvoří nejméně likvidní složku oběžných aktiv. Z tohoto ukazatele se také vylučují nedobytné a polhůtní pohledávky, aby nebyl výsledek zkreslen. Pohotová likvidita by neměla klesnout pod hodnotu 1, ideálně by se měla pohybovat mezi 1 - 1,5. I zde je nutné zdůraznit, že hodnoty se mohou lišit v závislosti na zvoleném odvětví. (Bařinová, 2005, s. 55)

Okamžitá likvidita

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{Krátkodobý finanční majetek}}{\text{Krátkodobé závazky}} \quad (11)$$

Je poměrem mezi nejlíkvídnější složkou oběžných aktiv – krátkodobým finančním majetkem a krátkodobými závazky. Jeho doporučená výše je minimálně 0,2, ideální je rozmezí 0,2 – 0,6. Ovšem finanční majetek nepřináší prakticky žádný výnos a proto není dobré, z hlediska rentability udržovat jej zbytečně vysoký. Hodnota tohoto ukazatele je opět odvislá od specifík jednotlivých odvětví. (Gheorghe, 2013b, s. 29 – 30)

2.3.4 Analýza aktivity

Ukazatele aktivity vyjadřují, jak efektivně společnost nakládá s jednotlivými složkami aktiv. Obecně lze říci, že čím vyšší hodnota ukazatele aktivity, tím lépe je majetek využíván, ovšem tento ukazatel se může značně lišit podle odvětví, ve kterém společnost působí. Pokud společnost svá aktiva využívá neefektivně, rostou její náklady. (Bařinová, 2005, s. 59)

Obrat aktiv

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Celková aktiva}} \quad (12)$$

Tento ukazatel vyjadřuje, kolikrát ročně celková aktiva pokryjí výši tržeb. (Gheorghe, 2013b, s. 30) Tento ukazatel by měl dosahovat minimálně hodnoty 1. Pokud je počet obrátek nižší, vypovídá to o neefektivním využití aktiv, nebo o jeho příliš vysokém stavu. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 103 – 104)

Doba obratu zásob

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{tržby}} \times 360 \quad (13)$$

Doba obratu zásob udává, za jak dlouho zásoby projdou výrobním a distribučním procesem, aby se znovu přeměnily v peněžní prostředky. Čím kratší doba obratu, tím lépe pro společnost, protože peněžní prostředky do zásob vložené se rychleji navracejí zpět do podniku. Spolu s ukazatelem obrat zásob udávají, jak efektivně společnost využívá zásob. (Gattis, 2009, s. 5)

Doba obratu pohledávek

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{\text{Tržby}} \times 360 \quad (14)$$

Doba obratu pohledávek poměřuje, jak rychle zákazníci splácejí společnosti své závazky, tedy jak rychle je společnost schopna inkasovat pohledávky. Doba obratu pohledávek velmi závisí na odvětví, ve kterém společnost působí, protože jiné doby splatnosti lze očekávat ve stavebnictví a jiné například ve službách. (Gattis, 2009, s. 5)

Doba obratu závazků

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\text{Tržby}} \times 360 \quad (15)$$

Doba obratu udává průměrný počet dnů, za které společnost splácí své krátkodobé závazky. Čím je doba obratu delší, tím lépe pro společnost, protože má déle k dispozici své peněžní prostředky. Ovšem je nutné nalézt přiměřenou dobu obratu závazků i pohledávek, ideálně tak, aby byly pohledávky splatné dříve než závazky, aby se společnost nedostala do role věřitele. Toto má významný vliv na likviditu společnosti. (Gattis, 2009, s. 6)

2.4 Analýzy soustav poměrových ukazatelů

Výhodou analýzy soustav poměrových ukazatelů je, že vystihují souvislosti mezi jednotlivými ukazateli. Je ovšem nezbytná správná konstrukce těchto ukazatelů a schopnost s nimi pracovat. Tyto soustavy také slouží k odhalení slabých stránek hospodaření a k určení oblastí, kterým je nutné se ve společnosti obzvláště věnovat. (Bařinová, 2005, s. 62)

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, s. 129) dále soustavy poměrových ukazatelů dělí na:

- paralelní soustavy ukazatelů – jednotlivé ukazatele řazeny vedle sebe,
- pyramidové soustavy ukazatelů – vrcholný ukazatel se rozkládá na jednotlivé dílčí ukazatele.

2.4.1 Du Pontův rozklad

Nejpoužívanější pyramidovou soustavou ve finanční analýze je Du Pontův rozklad ukazatele rentability VK. Rentabilitu VK je v 1. stupni možné rozložit na 3 ukazatele (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 129 – 131):

- ziskovou marži,
- obrat aktiv,
- finanční páku.

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} \times \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} \times \frac{\text{Aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}} \quad (16)$$

Když je výše rentability VK neuspokojivá, Du Pontův rozklad napoví, které ukazatele mají na rentabilitu největší vliv a které zapříčiňují nedostatečnou výši ROE. Z rozkladu ROE vyplývá, že ROE bude dosahovat vyšších hodnot díky většímu zadlužení, tím pádem zvýšení finanční páky. Nicméně toto funguje pouze do určité výše zadlužení, která je žádoucí, právě kvůli kladnému efektu na ROE. Příliš vysoké zadlužení s sebou nese náklad v podobě nákladových úroků, které snižují ziskovou marži, tím pádem i rentabilitu VK. (Ross, Westerfield a Jaffe, s. 68 – 69)

2.5 Souhrnné ukazatele

Význam souhrnných ukazatelů spočívá především v celkovém zhodnocení finanční situace podniku. Pro výpočet souhrnných ukazatelů se berou v úvahu dílčí výsledky analýz jednotlivých oblastí firemního hospodaření. Souhrnné ukazatele lze rozdělit na:

- bankrotní modely – identifikují, zda společnosti hrozí v blízkém období bankrot,
- bonitní modely – dle dosaženého hodnocení, pomocí bodů se společnost zařadí do jednotlivých kategorií.

2.5.1 Z – skóre (Altmanův model)

Altmanův model byl poprvé publikován v roce 1968 profesorem financí Edwardem Altmanem. Altmanovo Z – skóre je označení pro bankrotní model vycházející z poměrových ukazatelů. Cílem tohoto modelu je vyjádřit celkovou finanční situaci společnosti pomocí jedné hodnoty, jež hodnotí, s jakou pravděpodobností se společnost v blízké budouc-

nosti dostane do bankrotního stavu, bude prosperovat, či dosahuje nevyhraněných výsledků.

$$Z = 3,3 \times X_1 + 1,0 \times X_2 + 0,6 \times X_3 + 1,4 \times X_4 + 1,2 \times X_5 \quad (17)$$

Kde $X_1 = \text{EBIT/aktiva}$, $X_2 = \text{tržby/aktiva}$, $X_3 = \text{tržní hodnota VK/závazky}$, $X_4 = \text{nerozdělený zisk/aktiva}$, $X_5 = \text{ČPK/aktiva}$.

Pokud společnost dosáhne hodnoty Z – skóre vyšší než 2,99, pak lze její finanční situaci zhodnotit jako uspokojivou. Z – skóre v rozmezí hodnot 1,81 – 2,99 značí nevyhraněnou finanční situaci. Pokud firmy dosáhnou nižší hodnoty než 1,81, lze tvrdit, že mají silné finanční potíže. (Kislingerová a Hnilica, 2008, s. 78 – 79)

Původní verze Altmanova Z – skóre byla navrhována primárně pro výrobní společnosti ve vlastnictví státu. Existuje ovšem několik novějších verzí Altmanova indexu, které jsou upraveny pro potřeby soukromých společností, společností podnikajících v oblasti služeb a pro internetové společnosti. V posledních dvou případech zcela vymizel koeficient X_5 , neboť hodnota aktiv těchto společností může být velmi nízká. (Zikmund, 2013)

2.5.2 Index IN

Index IN je souhrnný index sestavený pro podmínky české ekonomiky Inkou Neumaierovou a Ivanem Neumaierem. Kromě hodnocení toho, zda společnost v blízké budoucnosti může zkrachovat, se index IN zabývá i tím, jestli podnik pro své majitele vytváří nějakou hodnotu. Nejnovější verze výpočtu indexu IN pochází z roku 2005, tedy index IN 05.

$$IN05 = 0,13 \times \frac{\text{Aktiva}}{\text{Závazky}} + 0,04 \times \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}} + 3,97 \times \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}} \quad (18)$$

$$+ 0,21 \frac{\text{Výnosy}}{\text{Aktiva}} + 0,09 \times \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé BÚ}}$$

Dolní hranicí indexu IN05 je hodnota 0,9 a horní 1,6. Pokud se podnik nachází pod touto hranicí, netvoří pro majitele žádnou hodnotu, dokonce ji ničí. Podniky, které se nachází v daném intervalu, tvoří hodnotu jen minimální, nebo žádnou. Podniky s indexem IN05 vyšším než 1,6, tvoří hodnotu a pravděpodobnost krachu je velmi malá. (Zikmund, 2011)

2.5.3 Ekonomická přidaná hodnota – EVA

Moderní finanční teorie kladou důraz na maximalizaci zisku akcionářů, jako na jeden ze základních cílů podnikání. Z tohoto důvodu jsou vyvíjeny nové, moderní metody měření výkonnosti podniku, jedním z těchto ukazatelů je ekonomická přidaná hodnota, která na rozdíl od tradičních metod bere v úvahu kromě nákladů na cizí kapitál také náklady na kapitál vlastní, které vyjadřují míru rizika, které investoři podstupují. (Vasilescu, 2011, s. 60) Výsledky analýzy ekonomické přidané hodnoty poskytují informace o tom, jestli podnik vytváří hodnotu pro své vlastníky – kladný výsledek EVA, v případě, že je výsledek tohoto ukazatele záporný, společnost naopak hodnotu pro své vlastníky ničí. (Ilic, 2010, s. 94)

Na výkonnost společnosti lze pohlížet ze dvou pohledů, prvním je pohled účetní, kdy se výkonnost firmy posuzuje podle výše zisku, zisku v přepočtu na akcie, rentability VK, peněžních toků a dalších hodnot a ukazatelů, které vychází z účetních výkazů. (Pajoohi, 2012)

Následující vzorec znázorňuje výpočet EVA pomocí účetního modelu, kde ROE značí rentabilitu VK, r_e jsou náklady na vlastní kapitál a E značí výši VK společnosti. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 153)

$$EVA = (ROE - r_e) \times E \quad (19)$$

Druhým pohledem je právě pohled ekonomický, který bere v úvahu i informace a data, které z účetních výkazů nevyčteme. Proto je ekonomická přidaná hodnota schopna podat ucelenější a důvěryhodnější informace o výkonnosti a skutečné hodnotě podniku. (Pajoohi, 2012)

Jak je z následujícího vzorce patrné, EVA, podle ekonomického modelu se vypočítá jako rozdíl mezi čistým provozním ziskem po zdanění (NOPAT) a průměrnými váženými náklady kapitálu (WACC) vynásobenými výší vlastního kapitálu (C). (Ilic, 2010, s. 94)

$$EVA = NOPAT - WACC \times C \quad (20)$$

Vasilescu (2011, s. 61 – 64) sumarizuje největší výhody použití EVA takto:

- upravuje výši účetního zisku na zisk z ekonomického pohledu,
- vyšší vypovídací schopnost pro vlastníky, protože výše účetního zisku nemusí znamenat vyšší ekonomickou hodnotu pro vlastníky,

- lze jednoduše interpretovat,
- růst hodnot ukazatele EVA značí zvyšující se tržní hodnotu podniku
- na rozdíl od jiných ukazatelů, EVA počítá i s náklady na VK, které mohou být neporovnatelně vyšší, než náklady na cizí kapitál, protože vlastníci podstupují vyšší riziko, než finanční instituce,
- ukazatel EVA ovlivňují veškerá rozhodnutí v podniku učiněná.

Nicméně autorka shledává v ukazateli EVA i několik nevýhod, jako třeba nutnou, složitou úpravu vstupních účetních informací, nebo například nezapočítání vlivu inflace.

2.6 Slabé stránky finanční analýzy

Jak poukazují autoři Knápková, Pavelková a Šteker (2012, s. 139), finanční analýza má své slabé stránky a omezení, kterým je nutné věnovat větší pozornost a komplexní uvážlivé zhodnocení těchto nedostatků.

2.6.1 Vypovídací schopnost účetních výkazů a účetní praktiky

Co se týče české legislativy, velké problémy činí orientace na historické účetnictví. To znamená, že se majetek, na rozdíl od Mezinárodních standardů účetního výkaznictví, nepřeceňuje na reálnou hodnotu, to znamená, že nebere v úvahu změny tržních cen a tím v konečném důsledku zkresluje výsledek hospodaření. Dalším aspektem, který zkresluje výsledek hospodaření a není nijak upraven českou legislativou, je vliv inflace, která se v různé míře dotýká hodnoty aktiv, pasiv, výnosů a nákladů. Výsledek hospodaření a položky rozvahy jsou také ovlivněny různými účetními politikami v jednotlivých účetních jednotkách, které si mohou účetní politiku upravovat pro své potřeby pomocí vnitropodnikových směrnic. Tyto si mohou upravit například způsoby odepisování, tvorbu a čerpání rezerv apod. Z tohoto důvodu může být srovnání výkazů dvou účetních jednotek poněkud zavádějící, právě kvůli zvolené různorodé účetní politice. Problém může nastat i v případě, kdy jedna účetní jednotka změní v letech svou účetní politiku, pak se stávají účetní výkazy v jednotlivých letech zkreslenými a hůře porovnatelnými. Mezi další faktory, které zkreslují výsledky finanční analýzy, patří i to, že česká legislativa zakazuje v aktivech vykazovat majetek pořízený na leasing, a také závazky z leasingových smluv plynoucích. Vykazování těchto položek je vyžadováno v Mezinárodních standardech účetního výkaznictví. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 139 – 140)

2.6.2 Vliv mimořádných událostí a sezónních faktorů na výsledky hospodaření

Vliv mimořádných událostí ovlivňuje výsledky finanční analýzy při porovnání jednotlivých let. Z hlediska objektivit finanční analýzy je proto vhodné, aby tyto mimořádné náklady a výnosy byly pro účely výpočtů vyjmuty. Některé mimořádné náklady a výnosy jsou zařazeny ve výkazu zisku ztrát přímo v části mimořádný výsledek hospodaření, proto je velmi jednoduché je identifikovat. Pozornost by ale měla být věnována například i mimořádnému prodeji dlouhodobého majetku. Výnosy a náklady z toho plynoucí jsou ovšem zařazeny do provozního výsledku hospodaření. Horší je to také s identifikací sezónních vlivů, které nelze vyčíst z účetních výkazů. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 144, 145)

2.6.3 Závislost tradičních ukazatelů finanční analýzy na účetních údajích

Při výpočtu jednotlivých ukazatelů finanční analýzy by mimo informace z účetních výkazů měly být doplněny i důležité informace z podniku, které mají na jednotlivé ukazatele vliv a výsledky se mohou diametrálně lišit. Bez těchto doplňujících informací by finanční analýza mohla být nepřesná. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 146)

2.6.4 Nutnost srovnání tradičních ukazatelů finanční analýzy s jinými subjekty

Aby byly výsledky finanční analýzy objektivní, je nutné je porovnat s jinými subjekty odvětví. Nejvhodnější je vybrat podnik co nejvíce podobný analyzovanému, hlavně co se týká složení a výše majetku, jeho zdrojů krytí, výše obratu, počtu zaměstnanců apod. Pokud je některý z těchto aspektů odlišný, je nutné to při porovnání zohlednit. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 146 – 147)

2.6.5 Zanedbávání rizika, nákladů obětované příležitosti a budoucích přínosů podnikatelských aktivit

Ukazatele rentability v sobě nezahrnují riziko podnikání, ani rizika plynoucí z využití cizího kapitálu, protože když roste využití cizího kapitálu, ROE se zvyšuje, ale nezahrnuje v sobě zvyšující se úvěrové riziko. Také je vhodné ROE porovnat například s oportunitními náklady. Ukazatel, který s danými riziky ve svých výpočtech pracuje, je ekonomická přidaná hodnota, která bere v úvahu zisk ekonomický, nikoliv účetní. (Knápková, Pavelková a Šteker, 2013, s. 147)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI A ODVĚTVÍ

Následující kapitolu věnuji představení společnosti a její strategii. Věnovat se budu i SWOT a PEST analýze, protože je považuji za důležité pro pochopení souvislostí, jako jsou prostředí a odvětví, ve kterém společnost působí, ale i hospodářských výsledků, kterých společnost dosahuje.

3.1 Představení společnosti

„Historie společnosti se datuje od roku 1949, kdy vznikl státní podnik ČSAD (v jeho rámci i závod společnosti XY a.s.). Změna názvu společnosti proběhla v roce 1993. Za dobu svého působení prošla velkým rozvojem a k dnešnímu dni tak společnost XY a.s. může nabídnout rozsáhlou nabídku svých služeb.

Společnost poskytuje autobusovou vnitrostátní i mezinárodní dopravu, kamionovou dopravu, servis užitkových, nákladních vozidel i autobusů. V areálu společnosti se nachází čerpací stanice pro prodej motorové nafty a CNG. Dále je pro zákazníky k dispozici mycí linka, prostory vhodné pro logistiku a skladování a společnost nabízí i komplexní celní služby, s nimiž má bohaté zkušenosti. Provádí prodej kamiónů, autobusů a jiných užitkových vozidel. Stejně tak je zde možno nakoupit náhradní díly na tyto vozy.“ (XY.cz, ©2012)

Majoritním vlastníkem akcií firmy je prezident společnosti, zbylé akcie jsou rozděleny mezi management společnosti, město, ve kterém firma provozuje městskou hromadnou dopravu a malá část mezi veřejnost. (Účetní závěrka 2012) Společnost získala v 90. letech jednu z výsadních pozic na trhu, získávala nejrůznější ocenění v oboru a zažívala ekonomický růst až do období hospodářské recese počínající rokem 2009, která všechny divize firmy velmi citelně zasáhla. I když se společnosti podařilo relativně úspěšně překonat nejtěžší roky hospodářské recese, je nucena se potýkat s novým poklesem nejen tuzemské, ale i celoevropské ekonomiky od roku 2012, což společnosti začíná působit značné ekonomické problémy. (XY.cz, ©2012)

Společnost je organizačně členěna do 3 hlavních divizí, z nichž každá má své samostatné řízení podléhající prezidentu společnosti. Nabídka společnosti je rozdělena do jednotlivých součástí divizí: (XY.cz, ©2012)

1. Divize autobusové dopravy
  - a. Linková doprava

- b. MHD
  - c. Zájezdová doprava, cestovní kancelář
2. Divize kamionové dopravy
- a. Nákladní doprava
  - b. Logistické služby
  - c. Celní služby
3. Divize Truck & Bus Servis a díly
- a. Servis Truck & Bus
  - b. Prodej a servis náhradních dílů
  - c. Prodej vozidel
  - d. Čerpání nafty a CNG

O kvalitě nabízených služeb svědčí také získání a pravidelné obhájení nejrůznějších certifikátů ISO v rámci kvality a životního prostředí, nebo například získání mezinárodních cen jako třeba Golden Award for the Best Trade Name, nebo International Golden Transport Award. (XY.cz, ©2012)

Novinkou pro rok 2014 je oddělení poddivize Čerpání nafty a CNG do samostatné 4. divize. Ve své analýze účetních výkazů toto nebudu uvažovat, jelikož se analýza týká let 2009 až 2012.

3.2 Personální politika společnosti

Z tabulky průměrného počtu zaměstnanců je velmi patrný vliv ekonomické a hospodářské recese na personální politiku společnosti. Firma byla nucena snižovat náklady a další propouštění plynulo ze zmenšování vozového parku společnosti a tím pádem menší potřebou kvalifikovaných pracovníků. Snižování stavu zaměstnanců postupuje všemi analyzovanými lety a celkově bylo od roku 2008 propuštěno 70 zaměstnanců. (Účetní závěrka 2008 – 2012)

Nynější personální firemní strategií je:

- „Splnění všech závazků firemní kolektivní smlouvy se strategií udržení pracovních míst pro klíčové pracovníky a činnosti jednotlivých produkčních divizí se stabilitou nepatrného růstu průměrných výdělků“ (Účetní závěrka 2012)
- „Zlepšování pracovních podmínek zaměstnanců“ (Účetní závěrka 2012)
- „Pokračování v tradici některých tradičních firemních akcí“ (Účetní závěrka 2012)

Tab. 3. Průměrný počet zaměstnanců v jednotlivých letech (Účetní závěrka 2008 – 2012)

	2008	2009	2010	2011	2012
Průměrný počet zaměstnanců	410	372	352	351	340

3.3 SWOT analýza

Společnost XY a.s. je stabilní, zavedenou firmou disponující velkým množstvím silných stránek. Tou největší je podle mého komplexní nabídka služeb ve svém oboru, zákaznickovy tedy může nabídnout vše, co potřebuje pod „jednou střechou“. Pro zákazníky je jistě důležité i to, že jde o tradiční společnost s dlouholetou historií a referencemi, stejně tak jako to, že společnost pravidelně obhájí certifikáty kvality. Nedílnou součástí je i výborná dostupnost přímo u důležité dopravní tepny a také důraz na ekologii. Například všechny autobusy zajišťující MHD mají ekologický CNG pohon.

Slabá stránka společnosti vyplývá z odvětví, ve kterém působí – tedy velká citlivost na výkyvy národní a světové ekonomiky, které mají na hospodaření firmy dlouhodobý dopad. Dle mého názoru má společnost také poměrně velké rezervy v propagaci a marketingové strategii, měla by oslovovat své zákazníky z více komunikačních kanálů. Citlivost na zvyšování cen pohonných hmot je u společnosti výrazná, protože se jedná o společnost dopravní, provozující vlastní kamiony a autobusy.

Co se týče příležitostí, tak jednu z největších shledávám právě v ekonomické recesi, jako příležitosti pro silné společnosti. Což se projevilo například v roce 2009, kdy společnost koupila menší dopravní společnost zajišťující dopravní obslužnost v kraji, čili jednoho z konkurentů. Stále je tu prostor pronikat na nové trhy, popřípadě zřizovat pracoviště po ČR. Jako skvělou příležitost vidím i trend outsourcingu. Společnost může pro své partnery zařizovat jak nákladní dopravu a všechny přidružené služby, tak opravárenskou činnost.

Mezi hlavní hrozby lze zařadit další zvyšování cen klíčových vstupů, jako pohonných hmot, cen mýtného, zvyšující se daňové zatížení. Co se týče hrozby platební neschopnosti zákazníků, ta dle mého souvisí se skutečností, že dopravní obory jsou až na konci produkčního řetězce.

Tab. 4. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Komplexní nabídka služeb v rámci kamionové dopravy, osobní dopravy a servisu • Dlouholetá tradice a zkušenosti • Certifikáty kvality ISO • Mimořádný úspěch vedení společnosti v domácích i světových organizacích • Důraz na ekologii • Umístění firmy přímo u dopravní tepny 	<ul style="list-style-type: none"> • Citlivost na stav národní a světové ekonomiky • Nutná velká majetková vybavenost • Rezervy v propagaci a marketingové strategii • Citlivost na zvyšování cen pohonných hmot
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> • Krize jako příležitost pro schopné • Outsourcing opravárenských služeb na specializované servisy • Outsourcing přepravních služeb • Pronikání na nové trhy • Zřízení detašovaného pracoviště 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvyšování cen mýtného • Zvyšování cen pohonných hmot • Posilování české koruny vůči euru • Problémy s platební neschopností zákazníků • Zvyšování DPH • Neefektivnost státní a veřejné správy • Nárůst konkurence • Strategie dopravních firem a prodejců nákladních automobilů zajišťovat si servisní činnost ve vlastní režii

3.4 PEST analýza

V následující kapitole bude provedena PEST analýza, protože její výstupy považují za důležité pro správné pochopení kontextu fungování firmy v daném makroekonomickém prostředí.

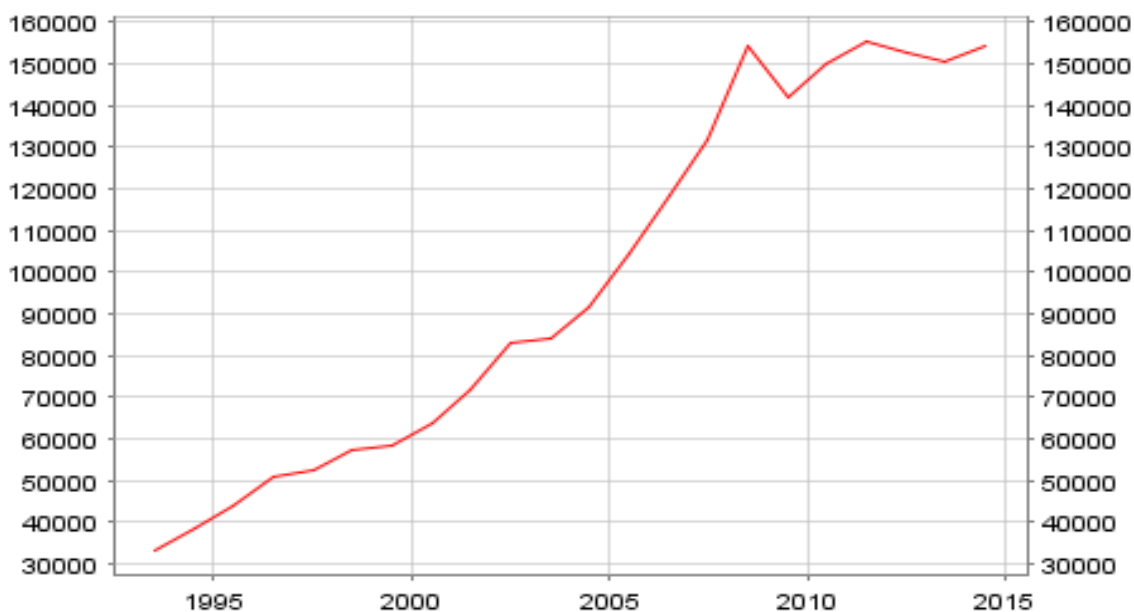
3.4.1 Politicko-právní faktory

Novodobá historie společnosti se datuje od roku 1993, kdy vznikla i samostatná Česká republika. Na počátku 90. let existovalo obrovské množství příležitostí pro podnikatele, vlivem teprve se rozvíjející tržní ekonomiky. Toto období bylo též provázeno četnými legislativními změnami, které trvají dodnes. Podle mě je zajímavý například vývoj daně z příjmu právnických osob, která v roce 1993 činila závratných 45%. Postupem času klesla až na dnešních 19%. Výše daně 19% je platná od roku 2011 a je pod průměrem Evropské unie, kde průměrná sazba daně z příjmu právnických osob činí 22% a v sousedním Slovensku dokonce 23% (ČTK, 2013). Klesající tendenci měla od roku 1993 i sazba daně z přidané hodnoty. Základní sazba DPH činila v roce 1993 23%, od roku 2004 do roku 2009 ve svém vývoji dosáhla nejnižší hodnoty a to 19% (Černohausová, 2013). V současné době sazba DPH činí 21% a je platná od roku 2013. Jistou nestabilitu způsobuje i časté střídání vlád, kdy se jich za posledních 8 let vystřídal 5 a z toho byly 2 úřednické.

3.4.2 Ekonomické faktory

Na obrázku č.1 a v tabulce č. 5 lze vidět vývoj hrubého domácího produktu České republiky. Lze dobře rozeznat období konjunktury i recese, která, jak z grafu plyne, kulminovala v roce 2009 a její dozvuky stále ekonomiku silně ovlivňují. Po relativně nadějném vývoji koncem roku 2010 a v roce 2011 má HDP v roce 2012 klesající tendenci. Na ekonomické stabilitě nepřidává ani krize eurozóny a problémy se zadlužením stále většího počtu států (ECB). Výkonnost ekonomiky se odráží i ve vývoji inflace. V období konjunktury, a především pak v roce 2008, dosáhla inflace hodnoty až 7,5 %, což bylo způsobeno zvýšenou poptávkou, investicemi a zvýšením cen statků a služeb. Naopak prudký pokles, v podstatě až do hodnot deflace (-1,2%), nastal v roce 2009, kdy naplno propukla hospodářská krize a nastal ekonomický útlum. V dalších letech zaznamenala ekonomika mírné oživení a spolu s tím rostla i míra inflace až na 3,8% v roce 2012. V roce 2013 inflace klesala až na 0,9 % v říjnu, načež vývoj inflace ovlivnila měnová intervence ČNB – umělé oslabení kurzu koruny, což sice podporuje vývoz, na druhou stranu se zdražil jeden z nejdůležitějších vstupů

mnou analyzované firmy, tedy ropa (Kurzy.cz, 2014)). Ruku v ruce s vývojem ekonomiky šla i nezaměstnanost, která z hodnot kolem 5% v roce 2008 stoupala až k hodnotě 10% a momentální výše nezaměstnanosti je okolo 8%. Tento trend ve vývoji nezaměstnanosti se odrazil i na personální politice společnosti XY a.s., která byla od roku 2008 nucena propustit na 70 zaměstnanců.

Obr. 1. Vývoj HDP v mil. Euro (European Central Bank, 2014)

Tab. 5. Absolutní vývoj HDP (Kurzy.cz, 2014)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Růst/pokles HDP	6,3%	6,8%	6,1%	2,5%	-4,1%	2,2%	1,7%	-1,2%

3.4.3 Sociální faktory

Společnost má své sídlo ve středně velkém městě. Zdálo by se, že by tedy neměla mít problém s kvalifikovanou pracovní silou, ale jak se ukázalo v letech před krizí, společnost měla nouzi například o kvalifikované řidiče a jinou pracovní sílu. Ve městě je i nouze o vysokoškolsky kvalifikované lidi v oboru ekonomie, logistiky, případně technické obory. Momentálně společnost nenabírá nové zaměstnance, ale tento problém s dostatečně kvalifikovanou pracovní silou může nastat v průběhu let. Nehledě k upadající kvalitě učňovských oborů, jako třeba autotronik, automechanik, autoklempíř atd.

3.4.4 Technologické faktory

V oblasti nákladní a autobusové dopravy je také výrazná motivace obměňovat vozový park a to hlavně z důvodu šetření provozních nákladů. Nově pořízené nákladní automobily a autobusy musí mít povinně motory, které splňují emisní normy EURO 5, od poloviny roku 2014 EURO 6. Jednak jsou tyto motory úspornější, co se týká spotřeby paliva a šetření životního prostředí, a také se z kamionů a autobusů splňující normy EURO 5 platí o polovinu nižší mýtné, což výrazně spoří provozní náklady. Také bych ráda vyzvedla, že všechny autobusy užívané pro provoz v rámci MHD analyzovanou společností mají pohon na zemní plyn, což je ekologické a zároveň mnohem levnější na provoz, než autobusy s motory spalující naftu. Nicméně obnovování vozového parku a dílenských provozů je velmi nákladné, ale například část nákladů při obnově vozového parku MHD pokrývají nejrůznější dotace, například z Operačního programu doprava.

4 FINANČNÍ ANALÝZA

V této části bakalářské práce se pokusím zhodnotit finanční situaci podniku XY a.s. za použití metod analýzy účetních výkazů popsaných v teoretické části mé práce. Rozhodla jsem se analyzovat 4 roky a to konkrétně účetní výkazy od roku 2009 až do roku 2012. Aby bylo možné výsledky objektivně vyhodnotit, vybrala jsem si pro porovnání účetní výkazy konkurenční společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s., která je svou strukturou, počtem zaměstnanců i obratem velmi podobná analyzované společnosti XY a.s.

4.1 Analýza rozvahy

V této kapitole bude provedena analýza rozvahy společnosti XY a.s. v průběhu let 2009 - 2012 a srovnání výsledků s konkurenční společností.

4.1.1 Analýza majetkové struktury

Celková bilanční suma vzrostla během let o zhruba o 13% na částku 338 mil. Kč v roce 2012. Z této sumy tvoří celé 2/3 dlouhodobý majetek, což je typické pro společnosti poskytující služby v dopravě a opravárenské služby. Dlouhodobý majetek je odepsán téměř z 1/2, z čehož se může zdát, že je majetek společnosti zastaralý, nicméně je nutné poznamenat, že v aktivech není zahrnut majetek, který je pořízen na finanční leasing, tudíž je v majetku leasingové společnosti. Na finanční leasing se ve společnosti pořizuje drtivá většina nákladních vozidel, přívěsů a návěsů a část autobusů. Od roku 2009 do roku 2012 bylo nakoupeno celkem 25 autobusů na CNG pohon, zajišťující provoz MHD, celkově v částce zhruba 132 mil. Kč. Z toho část nákladů pokryly dotace a na leasing byly pořízeny autobusy v hodnotě asi 15,5 mil. Kč., dále 6 tahačů splňující normu EURO 5 v celkové částce 22 mil. Kč v roce 2012. Kč, z toho 21,5 mil. Kč na leasing, 2 zahraniční autobusy a modernizací prošel také opravárenský a dílenský provoz. Největší položkou dlouhodobého majetku jsou samostatné movité věci. V této položce jsou zařazeny autobusy, tahače, přívěsy, technika potřebná pro opravárenskou činnost ve vlastnictví analyzované společnosti. V roce 2009 byla společnost nucena zredukovat počet nákladních automobilů kvůli výraznému poklesu poptávky oproti rokům před hospodářskou krizí. V roce 2011 byl nakoupen modernější software a nový software pro logistický sklad, který je v roce 2011 vykázán v položce nedokončený dlouhodobý majetek a následně v roce 2012 byl zařazen do užívání.

Oběžná aktiva tvoří 1/3 bilanční sumy, největší položkou OA jsou pohledávky z obchodních vztahů, které v analyzovaných letech nezaznamenávají velké výkyvy. Pohledávky po lhůtě splatnosti více jak 180 dnů v roce 2012 činily 2 661 tis. Kč, což tvoří asi 4% celkových pohledávek. Co se týče položky zásob, tak do té společnost řadí naftu a náhradní díly. Do položky zboží jsou zařazeny kosmetické prostředky určené k dalšímu prodeji a vozidla nakoupená a beze změny prodaná. Hodnota této položky byla v jednotlivých letech minimální, kromě roku 2009, kdy se během měsíce prosince nepodařilo prodat nakoupený automobil Avia v hodnotě 1 198 tis. Kč. U položky jiné pohledávky mě zaujal více jak 100% nárůst v roce 2010. Tento stav způsobily 2 faktury přijaté za nákup nafty v hodnotě 1 480 tis. Kč, které nebyly zaúčtovány na sklad, ale právě do položky jiné pohledávky. Velmi zajímavý je vývoj položky účty v bankách, konkrétně v posledním analyzovaném roce 2012, kdy se obvyklá částka kolem 5 000 tis. Kč na bankovních účtech zvýšila na 37 400 tis. Kč. V roce 2012 společnost výhodně prodala pozemky a nepotřebný areál. Finanční prostředky získané prodejem areálu, konkrétně 32 mil. Kč, byly uloženy ke zhodnocení na termínovaný vklad. Podle získaných informací zůstala tato částka na termínovaném vkladu i v roce 2013.

Konkurenční společnost ČSAD Uherské Hradiště (Příloha P II) vykazuje poněkud odlišnější strukturu aktiv. Bilanční suma činila v roce 2012 286 681 tis. Kč a z toho tvoří dlouhodobý majetek asi 50% a je odepsán zhruba z 1/2, což může mít podobný důvod, který už jsem rozebírala v analyzované společnosti XY a.s. Je zajímavé, že většinu DHM tvoří stavby a v roce 2009 a 2010 tvoří samostatné movité věci pouhých 5 – 7% aktiv. To se razantně mění v roce 2011 a 2012, kdy partnerská spediční společnost CSND, po odchodu francouzského investora začala hospodařit plně v režii ČSAD Uherské Hradiště. Společnost stejně jako XY a.s. musela kvůli výraznému poklesu poptávky v roce 2009 zeštíhlovat svůj vozový park, nicméně během let 2009 – 2012 investovala na obnovu dopravní techniky 60 800 tis. Kč, což je o více než o polovinu méně, než tomu bylo u společnosti XY a.s., kde ale největší položkou investic bylo obnovení vozového parku MHD, který ČSAD Uherské Hradiště neprovozuje. Největší položkou oběžných aktiv, stejně jako u mnou analyzované společnosti jsou pohledávky z obchodních vztahů, které stejně jako ostatní významné položky nezaznamenávají patrnějších odchylek. Pohledávek po lhůtě splatnosti více jak 180 dnů eviduje společnost v částce 9 355 tis. Kč, což činí přibližně 11% z celkové částky pohledávek. Zaujalo mě také poměrně velké množství hotovosti na bankovních

účtech a to pravidelně mezi 20 – 25 mil. Kč. Z přílohy jsem ovšem nevyčetla, jestli se jedná o hotovost na běžných účtech, nebo je část uložena na termínovaný vklad.

Tab. 6. Majetková struktura XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Aktiva	298632	311764	326670	338401
DM	208379	210411	232051	211916
DHM	205525	207470	227986	207270
Pozemky	18681	18681	18662	13661
Stavby	79885	77358	74977	49803
Samostatné movité věci	104324	108622	131274	140094
DNM	150	64	1559	2018
Nedokončený DNM	0	0	1480	0
DFM	2704	2877	2506	2628
Podíly v ovládaných a řízených osobách	1204	1377	1006	1128
Ostatní dlouhodobé CP a podíly	1500	1500	1500	1500
OA	89358	98735	90582	121544
Zásoby	17946	15118	15117	15517
Materiál	16715	15094	15499	15021
Zboží	1230	24	96	18
Pohledávky z obch. vztahů	57367	69422	64075	64078
Stát daňové pohledávky	1970	2576	2027	0
Krátkodobé poskytnuté zálohy	1169	1508	1617	1956
Dohadné účty aktivní	1203	183	70	308
Jiné pohledávky	1348	3156	1596	930
Peníze	1303	1017	1309	1355
Účty v bankách	7052	5755	4771	37400
NPO	867	2614	4037	4941

Tab. 7. Vertikální a horizontální analýza majetkové struktury XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v %	Vertikální analýza				Horizontální analýza		
	2009	2010	2011	2012	09/10	10/11	11/12
Aktiva	100,00	100,00	100,00	100,00	4,40	4,78	3,59
DM	69,78	67,49	71,04	62,62	0,98	10,28	-8,68
DHM	68,82	66,55	69,79	61,25	0,95	9,89	-9,09
Pozemky	6,26	5,99	5,71	4,04	0,00	-0,10	-26,80
Stavby	26,75	24,8	22,95	14,72	-3,16	-3,08	-33,58
Samostatné movité věci	34,93	34,84	40,19	41,40	4,12	20,85	6,72

DNM	0,05	0,02	0,48	0,60	-57,33	2335,94	29,44
Nedokončený DNM	0,00	0,00	0,45	0,00	0,00	100,00	-100,00
DFM	0,91	0,92	0,77	0,78	6,40	-12,90	4,87
Podíly v ovládaných a řízených osobách	0,40	0,44	0,31	0,33	14,37	-26,94	12,13
Ostatní dlouhodobé CP a podíly	0,50	0,48	0,46	0,44	0,00	0,00	0,00
OA	29,92	31,67	27,73	35,92	10,49	-8,26	34,18
Zásoby	6,01	4,85	4,63	4,59	-15,76	-0,01	2,65
Materiál	5,60	4,84	4,74	4,44	-9,70	2,68	-3,08
Zboží	0,41	0,01	0,03	0,01	-98,05	300,00	-81,25
Pohledávky z obch. vztahů	19,21	22,27	19,61	18,94	21,01	-7,70	0,00
Stát daňové pohledávky	0,66	0,83	0,62	0,00	30,76	-21,31	-100,00
Krátkodobé poskytnuté zálohy	0,39	0,48	0,49	0,58	29,00	7,23	20,96
Dohadné účty aktivní	0,40	0,06	0,02	0,09	-84,79	-61,75	340,00
Jiné pohledávky	0,45	1,01	0,49	0,27	134,12	-49,43	-41,73
Peníze	0,44	0,33	0,40	0,40	-21,95	28,71	3,51
Účty v bankách	2,39	1,85	1,46	11,05	-18,39	-17,10	683,90
NPO	0,29	0,84	1,24	1,46	201,50	54,44	22,39

4.1.2 Analýza finanční struktury

Pasiva společnosti v roce 2012 jsou z 38,7% tvořeny vlastním kapitálem a z 60,56% cizími zdroji. Základní kapitál byl po všechny 4 roky konstantní a tvořil okolo 50% vlastního kapitálu. Jak plyne z výkazu zisku a ztrát, výsledek hospodaření byl částečně přiřazen do nerozděleného zisku minulých let (kromě roku 2011, kdy se nerozdělený zisk minulých let dokonce snížil), částečně do zákonného rezervního a nedělitelného fondu a část byla pravděpodobně vyplacena na dividendách, kromě roku 2012, kdy společnost vykazovala ztrátu. V roce 2011 a 2012 byla také společnost vlastníkem svých akcií (odkup od akcionářů, kteří tyto akcie nechtěli), účet vlastních akcií snižuje celkový základní kapitál. Cizí zdroje se zvyšovaly ve všech analyzovaných letech, což způsobil především růst dlouhodobých závazků, konkrétně jiných závazků dlouhodobých v letech 2011 a 2012. Tento výkyv byl zapříčiněn dvěma nebankovními úvěry a to na kompresor a 4 autobusy MHD z programu ROP v celkové částce 28 mil. Kč. Krátkodobé závazky zaznamenaly růst především v roce 2011. Byl zapříčiněn zvýšením hodnoty závazků z obchodních vztahů téměř o 10 mil. Kč v roce 2011. To mohlo být způsobeno větším objemem prodeje zboží, který se v roce 2011 zvýšil o více jak 50%. Razantní pokles položky závazky k zaměstnancům nastal z důvodu

zrušení firemní spořitelny. Jiné závazky krátkodobé naopak v roce 2011 a 2012 několikanásobně vzrostly, což podle informací, které mi byly poskytnuty, zapříčinila přijatá kauce na prodej areálu ve výši 5 mil. Kč a přijetí krátkodobých půjček od nebankovního sektoru 26 mil. Kč. Co se týče rezerv, k jejich největšímu rozpouštění došlo v roce 2010, protože byly ukončeny opravy střech a nádvoří areálu společnosti a s tím bylo spojeno rozpuštění dříve vytvořených rezerv na opravy majetku v částce 1,06 mil. Kč. Dále byla rozpuštěna rezerva na dovolenou v částce 0,47 mil. Kč a byl ukončen soudní spor, na který byla vytvořena rezerva ve výši 0,2 mil. Kč.

Společnost ČSAD Uherské Hradiště (Příloha P II) využívá méně cizích zdrojů k financování majetku, vlastní kapitál tvoří téměř 60% z hodnoty pasiv. Cizí zdroje mají sice v jednotlivých letech rostoucí tendenci, ale stále tvoří pouhých 40% hodnoty pasiv. Vlastní kapitál je z většiny (74%) tvořen základním kapitálem, který je v analyzovaných letech konstantní, stejně jako kapitálové fondy. Zákonný rezervní fond je v letech 2009 a 2010 neměnný, protože společnost dosáhla v roce 2009 ztráty a v roce 2010 dokonce snížila položku nerozdělený zisk minulých let téměř na nulu. Zisk z roku 2010 i 2011 byl částečně rozdělen do položek nerozdělený zisk minulých let, zákonný rezervní a nedělitelný fond a část byla pravděpodobně vyplacena na dividendách, stejně jako u společnosti XY a.s. Cizí zdroje společnosti v letech rostly, i když byly kompletně rozpuštěny rezervy v celkové částce téměř 19 mil. Kč. Největší podíl na tom měly krátkodobé závazky z obchodních vztahů, které v roce 2011 vzrostly téměř o 100% a dlouhodobé závazky z obchodních vztahů, které v roce 2012 vzrostly z nulové hodnoty na 39,9 mil. Kč. Domnívám se, že obojí souviselo se začleněním spediční společnosti CSND do hospodaření ČSAD Uherské Hradiště, protože v roce 2012 se krátkodobé závazky z obchodních vztahů vrátily zpět na obvyklou hodnotu kolem 30 mil. Kč, a naopak o to, o co poklesly krátkodobé závazky z obchodních vztahů v roce 2012, vzrostly ty dlouhodobé. Předpokládám, že podobnou příčinu měl i obrovský nárůst položky závazky k zaměstnancům v roce 2011 a 2012. Výrazný rozdíl je v rozpuštění rezerv mezi analyzovanou a konkurenční společností. Analyzovaná společnost výrazněji (ale stále kolem 2 mil. Kč) rozpouštěla rezervy jen v roce 2011. Bylo to z důvodu rozpuštění rezervy na opravu majetku, která byla provedena. Položka rezervy ale stále vykazuje zůstatek. Konkurenční společnost během roku 2010 a 2011 rozpustila všechny rezervy ve výši 18,726 mil. Kč. Ty byly vytvořeny za účelem oprav, které se ale kvůli tíživé finanční situaci nepodařilo zrealizovat.

Tab. 8. Finanční struktura XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Pasiva	298632	311764	326670	338401
VK	132992	133172	135283	130969
Základní kapitál	67300	67300	67300	67300
Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	0	0	-118	-133
Kapitálové fondy	3578	3751	3380	3502
Zákonný rezervní fond, nedělitelný fond	11616	11736	11751	11898
Statutární a ostatní fondy	189	190	191	190
Nerozdělený zisk minulých let	47921	49909	49876	48759
VH b.o.	2388	286	2903	-547
Cizí zdroje	163337	174771	188330	204944
Rezervy	3974	2178	2148	2005
Dlouhodobé závazky	66954	67884	95427	98444
Jiné závazky dlouhodobé	55208	55280	81740	84878
Odložený daňový závazek	11746	12604	13687	13566
Krátkodobé závazky	67431	75456	75597	83442
Závazky z obchodních vztahů	29550	38746	31262	35404
Závazky ke společníkům	100	70	51	52
Závazky k zaměstnancům	30346	30226	6985	6696
Krátkodobé přijaté zálohy	1081	228	495	212
Dohadné účty pasivní	1170	706	918	343
Jiné závazky krátkodobé	1110	1284	31929	36254
BÚ dlouhodobé	10478	6253	3158	1053
Krátkodobé bankovní úvěry	14500	23000	12000	20000
Výdaje PO	1037	2783	1605	1524
Výnosy PO	1266	1038	1452	964

Tab. 9. Vertikální a horizontální analýza finanční struktury (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v %	2009	2010	2011	2012	09/10	10/11	11/12
Pasiva	100,00	100,00	100,00	100,00	4,40	4,78	3,59
VK	44,53	42,72	41,41	38,70	0,14	1,59	-3,19
Základní kapitál	22,54	21,59	20,60	19,89	0,00	0,00	0,00
Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	0,00	0,00	-0,04	-0,04	0,00	-100,00	-12,71
Kapitálové fondy	1,20	1,20	1,03	1,03	4,84	-9,89	3,61
Zákonný rezervní fond, nedělitelný fond	3,89	3,76	3,60	3,52	1,03	0,13	1,25
Statutární a ostatní fondy	0,06	0,06	0,06	0,06	0,53	0,53	-0,52

Nerozdělený zisk minulých let	16,05	16,01	15,27	14,41	4,15	-0,07	-2,24
VH b.o.	0,80	0,09	0,89	-0,16	-88,02	915,03	-118,84
Cizí zdroje	54,70	56,06	57,65	60,56	7,00	7,76	8,82
Rezervy	1,33	0,70	0,66%	0,59	-45,19	-1,3	-6,66
Dlouhodobé závazky	22,42	21,77	29,21	29,09	1,39	40,57	3,16
Jiné závazky dlouhodobé	18,49	17,73	25,02	25,08	0,13	47,85	3,84
Odložený daňový závazek	3,93	4,04	4,19	4,01	7,30	8,59	-0,88
Krátkodobé závazky	22,58	24,20	23,14	24,66	11,90	0,19	10,38
Závazky z obchodních vztahů	9,90	12,43	9,57	10,46	31,12	-19,32	13,25
Závazky ke společníkům	0,03	0,02	0,02	0,02	-30,00	-27,14	1,96
Závazky k zaměstnancům	10,16	9,70	2,14	1,98	-0,40	-76,89	-4,14
Krátkodobé přijaté zálohy	0,36	0,07	0,15	0,06	-78,91	117,11	-57,17
Dohadné účty pasivní	0,39	0,23	0,28	0,10	-39,66	30,03	-62,64
Jiné závazky krátkodobé	0,37	0,41	9,77	10,71	15,68	2386,68	13,55
BÚ dlouhodobé	3,51	2,01	0,97	0,31	-40,32	-49,50	-66,66
Krátkodobé bankovní úvěry	4,86	7,38	3,67	5,91	58,62	-47,83	66,67
Výdaje PO	0,35	0,89	0,49	0,45	168,30	-42,33	-5,05
Výnosy PO	0,42	0,33	0,44	0,28	-18,01	39,88	-33,61

4.2 Analýza výkazu zisku a ztrát

V následující kapitole bude provedena analýza výkazu zisku a ztrát a její výsledky z období let 2009 – 2012 porovnány s konkurenční společností.

4.2.1 Analýza výnosů

Z tabulky výnosů je zřejmé, že celkové výnosy v jednotlivých letech rostly. Největší nárůst byl zaznamenán v roce 2011, na čemž se z největší části podílela položka Tržby za prodej zboží, která se zvýšila o celých 54%. Společnost jako zboží prodává především vozidla nakoupená a beze změny prodaná. Tento nárůst byl jistě zapříčiněn mírným oživením ekonomiky v inkriminovaném roce a tím pádem zvýšenou poptávkou po zboží, které společnost XY a.s. prodává. Nejvyšší podíl na výnosech představuje položka výkony, do které společnost zařazuje autobusovou i nákladní dopravu a také opravárenskou činnost, tedy více jak polovinu svých aktivit. Zajímavou položkou jsou též ostatní provozní výnosy, které v jednotlivých letech rostou, až na nepatrný pokles v roce 2012, a představují 13-14% celkových výnosů. Pod ostatní provozní výnosy spadá především úhrada prokazatelné ztráty za provozování autobusové dopravy od krajů a obcí (například v roce 2012 tato položka tvořila 82,5 mil. Kč z celkových 90,4 mil. Kč). Zbytek tvoří vratka daní ze zahraničí, ná-

hrady od pojišťoven, předpisy náhrady škody, přijaté bonusy a slevy. V roce 2012 byly výnosy silně ovlivněny mimořádným prodejem pozemků ve vlastnictví společnosti v hodnotě cca 43 mil. Kč. Výše provozních výnosů ve všech letech zajistila kladný VH z provozní činnosti, i když se jeho výše podílí na přidané hodnotě jen nepatrně a to zhruba v hodnotě 2 - 5%, nicméně stále lze tento výsledek vzhledem k ekonomickým podmínkám na trhu považovat za pozitivní. Ovšem finanční výnosy nejsou dostačující a proto VH z finanční činnosti vykazuje ve všech letech ztrátu a to vlivem poměrně vysokých nákladových úroků (především v roce 2012) a vlivem kurzových ztrát, kvůli oslabení české koruny vůči euru.

Výnosy v konkurenční společnosti ČSAD Uherské Hradiště také rostly (Příloha P II), i když ne tolik, jako v XY a.s. Největší podíl na celkovém růstu výnosů měly výkony (70%). Nejvyšší nárůst výkony zaznamenaly v roce 2012, kdy došlo k úplnému začlenění spediční společnosti CSND do hospodaření podniku. Druhou, nejvíce se podílející položkou na celkových výnosech jsou tržby z prodeje materiálu, kam společnost zařazuje tržby za prodej PHM na čerpacích stanicích v Uherském Hradišti a Uherském Brodě. Je nutné ale poznamenat, že vlivem velkých výkyvů nákupních cen paliv a konkurenčnímu boji došlo k poklesu marže z prodeje materiálu o 10%, přestože celkové tržby byly vyšší, než v předešlém roce. S podobným problémem se potýkala i společnost XY a.s., protože i ona provozuje čerpací stanici ve svém areálu, kde pohonné hmoty prodává. Ostatní položky výnosů se podílejí na celkových výnosech jen nepatrně. Snad si lze jen povšimnout, že se společnost pravděpodobně zbavovala dlouhodobého finančního majetku a pokles zaznamenala též položka ostatní finanční výnosy.

Tab. 10. Výnosy společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Tržby za prodej zboží	156 020	182 250	281 850	268 328
Výkony	324 710	313 879	306 794	295 724
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	323 596	312 415	305 499	293 754
Aktivace	1 114	1 464	1 295	1 970
Tržby z prodeje dl. Majetku a materiálu	4 033	3 048	3 973	42 999
Ostatní provozní výnosy	75 166	83 966	92 911	90 368
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	2 800	0	500	0
Výnosové úroky	7	3	4	72
Ostatní finanční výnosy	3 475	1 405	2 002	1 740
VÝNOSY	566 211	584 551	688 034	699 231

Tab. 11. Horizontální a vertikální analýza výnosů (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v %	Vertikální analýza				Horizontální analýza		
	2009	2010	2011	2012	09/10	10/11	11/12
Tržby za prodej zboží	27,56	31,18	40,96	38,37	16,81	54,65	-4,80
Výkony	57,35	53,70	44,59	42,29	-3,34	-2,26	-3,61
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	57,15	53,45	44,40	42,01	-3,46	-2,21	-3,84
Aktivace	0,20	0,25	0,19	0,28	31,42	-11,54	52,12
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	0,71	0,52	0,58	6,15	-24,42	30,35	982,28
Ostatní prov. výnosy	13,28	14,36	13,50	12,92	11,71	10,65	-2,74
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0,49	0,00	0,07	0,00	-100,00	100,00	-100,00
Výnosové úroky	0,00	0,00	0,00	0,01	-57,14	33,33	1700,00
Ostatní finanční výnosy	0,61	0,24	0,29	0,25	-59,59	42,49	-13,09
VÝNOSY	100,00	100,00	100,00	100,00	3,24	17,70	1,63

4.2.2 Analýza nákladů

Z tabulky nákladů je patrné, že celkové náklady rostly v letech ekvivalentně k celkovým výnosům. Stejně jako u celkových výnosů zaznamenaly náklady nejvyšší růst v roce 2011. Výkonová spotřeba, která se na celkových nákladech podílí ze 30 – 40%, má od roku 2010 klesající tendenci ekvivalentně k mírně klesajícím výkonům v těchto letech. Náklady vynaložené na prodané zboží jsou druhou největší položkou nákladů (v roce 2011 a 2012 dokonce nejvyšší), která se skokově zvýšila v roce 2011 o 57% podobně jako tržby za prodej zboží. Zajímavé ovšem je, že obchodní marže zůstala v letech prakticky neměnná a v roce 2011 zaznamenala pouhý pětinnový růst. Přitom tržby z prodaného zboží vzrostly o polovinu. Na vině mohly být rostoucí ceny PHM, nepříznivý vývoj kurzu české koruny a ostrý konkurenční boj v tomto segmentu. Rostoucí náklady vynaložené na prodané zboží svědčí o tom, že společnost se čím dál více zaměřuje na obchodní činnost. Další významnou položkou nákladů jsou osobní náklady, které zaznamenávají zajímavý vývoj, pokud vezmeme v úvahu snižující se stav zaměstnanců. Společnost v analyzovaných letech snížila stav o 32 zaměstnanců (přičemž v roce 2011 byl propuštěn pouze 1 zaměstnanec), ale položka osobních nákladů tomuto příliš neodpovídá. Buď klesá jen nepatrně, nebo dokonce mírně roste, z čehož lze usuzovat, že propouštění zaměstnanců nemělo příliš velký efekt, co se týče snižování osobních nákladů. Lze tedy předpokládat, že ve společnosti docházelo k mírnému zvyšování platů stávajících zaměstnanců. Položka nákladové úroky sice netvoří

ani 0,5 % celkových nákladů, přesto se domnívám, že by mohla být nižší. Její růst v roce 2011 a 2012 svědčí o větším využívání bankovních úvěrů a leasingu.

Celkové náklady v konkurenční společnosti ČSAD Uherské Hradiště (Příloha P II) zaznamenávají podobný růstový trend jako u XY a.s., ovšem největší nárůst zaznamenávají v roce 2012. Největší rozdíl mezi oběma firmami je v položkách nejvíce se podílejících na celkových nákladech. U společnosti XY mají nejvyšší podíl (v roce 2011 a 2012) náklady vynaložené na prodané zboží, u ČSAD Uherské Hradiště je tato položka prakticky nulová. 40% všech nákladů tvoří výkonová spotřeba, druhou nejvyšší položkou je ZC prodaného majetku, kam se řadí náklady z prodeje PHM na čerpacích stanicích provozovaných společností. Co se týče osobních nákladů, ty v jednotlivých letech též rostly. V roce 2012 pak velmi výrazně, což bylo způsobeno tím, že společnost na rozdíl od XY a.s. nepatrně snižovala stav zaměstnanců jen v roce 2009 a 2010. V roce 2011 a výrazně v roce 2012 došlo opět k navýšení počtu zaměstnanců. Nicméně podobně jako u XY a.s. i v letech, kdy došlo k propouštění, osobní náklady neklesaly, ba dokonce nepatrně rostly. Pozitivnější vývoj měla i položka nákladové úroky. Ty po relativně vyšších hodnotách z roku 2009 a 2011 klesly o více než čtvrtinu, což je jistě pozitivním signálem. K výraznějším změnám u ostatních položek došlo jen u položky ostatní provozní náklady, které v roce 2010 vzrostly více jak dvojnásobně. To mohlo být pravděpodobně způsobeno větším nárůstem cen PHM v daném roce a také výrazné posilování české koruny vůči euru, což společnosti způsobilo velké ztráty jak na kurzových rozdílech, tak na dlouhodobě dohodnutých cenách.

Tab. 12. Náklady společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v tis. Kč	2 009	2 010	2 011	2 012
Náklady vynaložené na prodané zboží	145 647	171 517	269 281	257 067
Výkonová spotřeba	228 762	233 844	226 990	222 256
Spotřeba materiálu a energie	122 779	124 666	127 657	121 027
Služby	105 983	109 178	99 333	101 229
Osobní náklady	130 734	128 382	133 544	130 440
Daně a poplatky	16 191	15 068	17 731	17 914
Odpisy DNM a DHM	20 794	23 224	26 075	28 566
ZC prodaného DM	66	110	20	29 059
Změna stavu rezerv a opravných položek	2 227	-1 842	-284	140
Ostatní provozní náklady	11 792	8 694	8 168	8 345
Nákladové úroky	1 743	1 425	2 166	2 930
Ostatní finanční náklady	4 852	2 963	2 357	3 182
Daň z příjmu	1 015	858	1 083	-121
NÁKLADY	563 823	584 243	687 131	699 778

Tab. 13. Vertikální a horizontální analýza nákladů (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

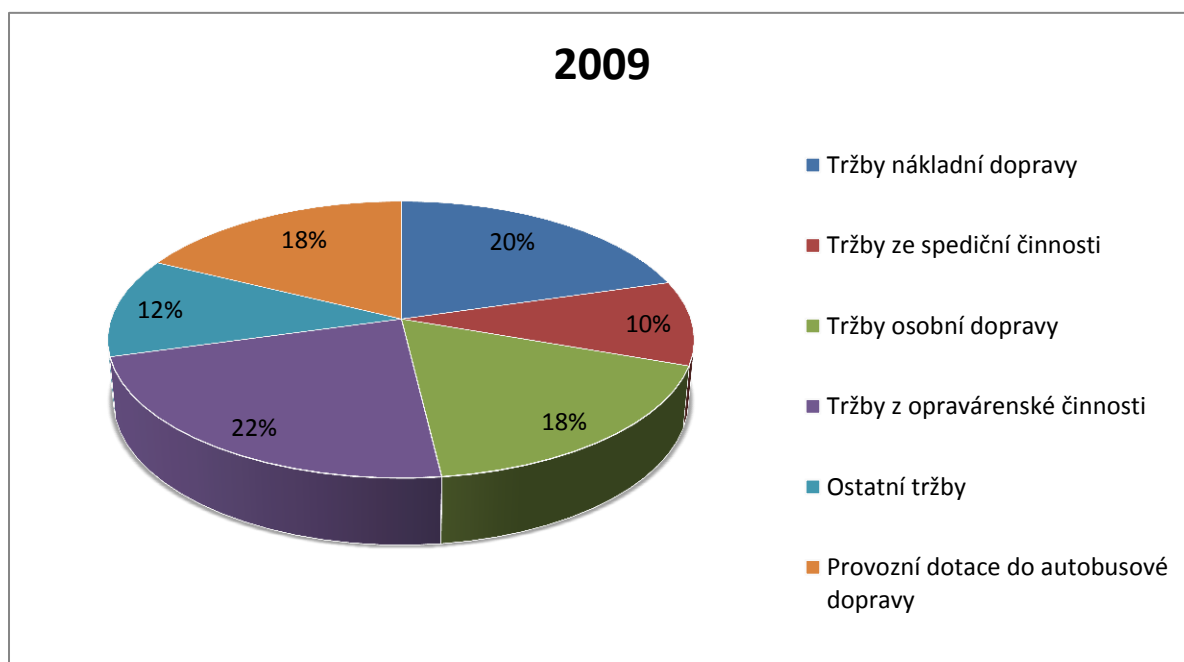
v %	Vertikální analýza				Horizontální analýza		
	2009	2010	2011	2012	09/10	10/11	11/12
Náklady vynaložené na prodané zboží	25,83	29,36	39,19	36,74	17,76	57,00	-4,54
Výkonová spotřeba	40,57	40,03	33,03	31,76	2,22	-2,93	-2,09
Spotřeba materiálu a energie	21,78	21,34	18,58	17,30	1,54	2,40	-5,19
Služby	18,80	18,69	14,46	14,47	3,01	-9,02	1,91
Osobní náklady	23,19	21,97	19,44	18,64	-1,80	4,02	-2,32
Daně a poplatky	2,87	2,58	2,58	2,56	-6,94	17,67	1,03
Odpisy DNM a DHM	3,69	3,98	3,79	4,08	11,69	12,28	9,55
ZC prodaného DM	0,01	0,02	0,00	4,15	66,67	-81,82	145195
Změna stavu rezerv a opravných položek	0,39	-0,32	-0,04	0,02	-182,71	84,58	149,30
Ostatní provozní náklady	2,09	1,49	1,19	1,19	-26,27	-6,05	2,17
Nákladové úroky	0,31	0,24	0,32	0,42	-18,24	52,00	35,27
Ostatní finanční náklady	0,86	0,51	0,34	0,45	-38,93	-20,45	35,00
Daň z příjmu	0,18	0,15	0,16	-0,02	-15,47	26,22	-111,17
NÁKLADY	100,00	100,00	100,00	100,00	3,62	17,61	1,84

4.2.3 Analýza tržeb podle jednotlivých divizí

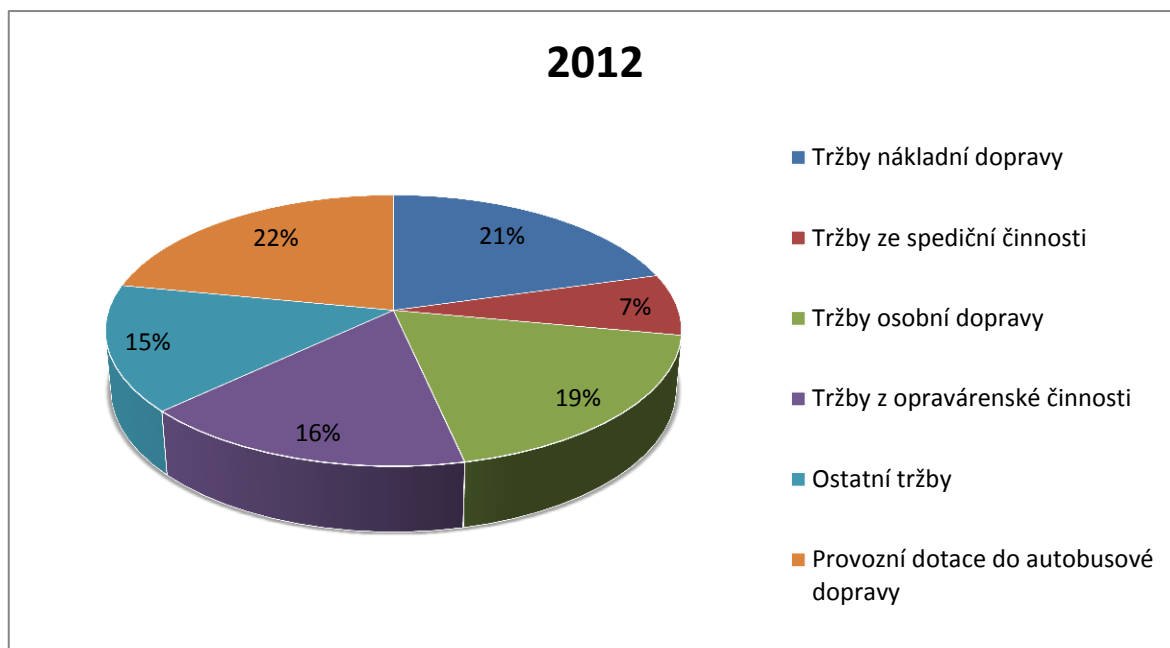
V následující tabulce a grafu jsou rozloženy tržby z hlavní činnosti mezi jednotlivé divize, které je vyprodukovali. V roce 2009 produkovala nejvyšší tržby divize Servis a náhradní díly (tržby z opravárenské činnosti). Tato divize ovšem velmi utrpěla vlivem odchodu klíčového partnera, společnosti Volvo, který začal prosazovat strategii servisů ve vlastní režii. Nemalý podíl jistě měla i hospodářská krize, kdy v průběhu let došlo k výraznému poklesu poptávky a tvrdému konkurenčnímu boji na trhu. Tržby nákladní dopravy mají též klesající tendenci, krom mírného oživení v roce 2011. Tržby z osobní dopravy jsou v letech prakticky neměnné a ztráty z pravidelné dopravy jsou pokryty položkou provozní dotace do autobusové dopravy. Nejhorších výsledků dosáhla divize Spedice, která mezi lety 2009 a 2012 zaznamenala pokles tržeb o 30%.

Tab. 14. Tržby jednotlivých divizí XY a.s. (Vlastní zpracování, data: výroční zpráva XY a.s. 2009 – 2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Tržby nákladní dopravy	80 552	76 339	78 826	77 532
z toho: tuzemské	7 067	7 742	7 160	6 356
zahraniční	73 485	68 597	71 666	71 176
Tržby ze spediční činnosti	38 782	44 181	27 538	27 575
z toho: tuzemské	6 076	8 312	7 172	6 747
zahraniční	32 706	35 869	20 366	20 828
Tržby osobní dopravy	69 787	69 387	70 557	70 095
z toho: pravidelné	53 909	54 521	55 552	53 606
nepravidelné	15 878	14 866	15 005	16 489
Tržby z opravárenské činnosti	88 701	79 648	73 391	61 819
Ostatní tržby	45 774	42 860	55 187	56 733
Provozní dotace do autobusové dopravy	69 527	77 662	80 935	82 456

Obr. 2. Analýza tržeb z hlavní činnosti rok 2009 (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009)

Obr. 3. Analýza tržeb z hlavní činnosti rok 2012 (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2012)

4.2.4 Analýza přidané hodnoty a výsledku hospodaření

Vývoj přidané hodnoty není ve společnosti příliš pozitivní, během let zaznamenal zhruba pětinnový pokles, který byl jistě zapříčiněn i poklesem tržeb za vlastní výrobky a služby, nárůstem odpisů a nákladových úroků. Na struktuře přidané hodnoty se nejvíce podílí osobní náklady, které i přes propouštění v jednotlivých letech klesaly jen nepatrně, nebo dokonce mírně rostly. VH z provozní činnosti se na přidané hodnotě podílí jen nepatrně a to zhruba v hodnotě 2 - 5%. Pozitivní ovšem je, že provozní výsledky v jednotlivých letech nevykazovaly ztrátu. Ovšem VH z finanční činnosti byly ve všech letech ztrátové a to vlivem poměrně vysokých nákladových úroků (především v roce 2012) a vlivem kurzových ztrát, kvůli oslabení české koruny vůči euru. VH za účetní období v letech 2009 – 2011 dosahoval kladných hodnot, i když v roce 2010 vlivem přetrvávající hospodářské recese byl velmi nízký. V roce 2012 vykázala společnost ztrátu i přes mimořádný prodej nepotřebného areálu v hodnotě okolo 40 mil. Kč a rozpouštění rezerv v hodnotě okolo 2 mil. EBIT byl sice v tomto roce kladný v hodnotě 2 262 tis. Kč, ale vlivem většího využití cizího kapitálu vzrostly nákladové úroky na celkových 2 930 tis. Kč. Tato situace vytváří tlak na opětovnou tvorbu zisku a výsledky společnosti v roce 2013.

V konkurenční společnosti (Příloha P II) je situace opačná, ve všech sledovaných letech se přidaná hodnota zvyšovala a to nejvýrazněji v roce 2012, kdy výraznější nárůst zazname-

naly položky osobní náklady, díky zvyšování stavu zaměstnanců, a položky odpisy, díky novým investicím do vozového parku. V roce 2009 byl provozní VH poměrně nízký a vlivem tvorby rezervy na opravu nemovitostí byl čistý zisk záporný a to – 2 521 tis. Kč. V roce 2010 dosáhla společnost zisku a to více než 7 mil. Kč. Je však nutno podotknout, že část tohoto zisku byla vytvořena rozpuštěním rezervy vytvořené na opravy nemovitostí, které se nepodařilo zrealizovat. Celkově společnost v tomto roce rozpustila téměř 10 mil. Kč rezerv. V roce 2011 dosáhla konkurenční společnost vůbec nejvyššího čistého zisku z analyzovaného období a to více než 10 mil. Kč. Ovšem 2/3 tohoto zisku byly vytvořeny rozpuštěním rezervy vytvořené v roce 2008 za účelem oprav. Společnost tak v roce 2010 a 2011 rozpustila veškeré rezervy a v roce 2012 dosáhla nízkého čistého zisku ve výši 212 tis. Kč, přestože provozní VH byl ve výši více než 8 mil. Kč. Ovšem VH z finanční činnosti byla ztráta ve výši téměř 8 mil. Kč, přestože nákladové úroky byly nejnižší ze všech 4 analyzovaných let, na rozdíl od společnosti XY a.s.

Tab. 15. Přidaná hodnota a VH společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Přidaná hodnota	106 321	90 786	92 373	84 729
Osobní náklady	130 734	128 382	133 544	130 440
Odpisy	20 794	23 224	26 075	28 566
Nákladové úroky	1 743	1 425	2 166	2 930
Ostatní náklady	11 792	8 694	8 168	8 345
Ostatní výnosy	75 166	83 966	92 911	90 368
VH z provozní činnosti	3 716	4 124	6 003	3 632
VH z finanční činnosti	-313	-2 980	-2 017	-4 300
VH z mimořádné činnosti	0	0	0	0
VH za účetní období	2 388	286	2 903	-547
EBT	3 403	1 144	3 986	-668
EBIT	5 146	2 569	6 152	2 262

Tab. 16. Rozdělení provozního VH společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v tis. Kč	2009		2010		2011		2012	
Nákladové úroky (věřitelé)	1743	34%	1425	55%	2166	35%	2930	130%
Daň (stát)	1 015	20%	858	33%	1 083	18%	-121	-5%
Čistý zisk (podnik)	2388	46%	286	11%	2903	47%	-547	-24%
EBIT	5 146	100%	2 569	100%	6 152	100%	2262	100%

4.3 Analýza cash-flow

Jak je z tabulky patrné, i přes kolísavý vývoj peněžních toků z jednotlivých oblastí činností si společnost zachovávala poměrně stálý, jak počáteční, tak konečný stav peněžních prostředků a jejich ekvivalentů. Ten se v letech 2009 – 2011 pohyboval mezi 5 705 – 8 355 tis. Kč. V roce 2010 a 2011 zaznamenaly peněžní prostředky snížení. V roce 2010 vlivem dopadu hospodářské krize na provozní činnost podniku a v roce 2011, kdy podnik dosáhl nejvyššího cash-flow z provozní činnosti, měly na celkový výsledek negativní vliv investice, kdy byla v tomto roce obnovena část vozového parku a čerpací stanice v souhrnné hodnotě více než 55 mil. Kč. Mimořádný, oproti výsledkům minulých let, byl stav peněžních prostředků na konci účetního období v roce 2012. Pokles v tomto roce zaznamenala provozní činnost, ovšem investiční činnost dosáhla kladného výsledku i přes investice do obnovy vozového parku ve výši téměř 60 mil. Kč (z toho 21 mil. Kč na leasing). Mimořádný byl v tomto roce prodej nepotřebného areálu ve výši okolo 40 mil. Kč, což mělo pozitivní vliv na cash flow z investiční činnosti a tím i celkový výsledek v roce 2012.

Co se týče konkurenční společnosti ČSAD Uherské Hradiště (Příloha PII), ta si udržuje také poměrně stálý, ale mnohem vyšší stav peněžních prostředků na počátku a konci účetního období. Oproti XY a.s. je tento stav 3x – 4x vyšší a pohybuje se v rozmezí 21 643 – 26 814 tis. Kč. Ve všech analyzovaných letech došlo ke zvýšení peněžních prostředků, kromě roku 2011, kdy došlo k poklesu peněžních prostředků o více než 4 mil. Kč, i přes nejvyšší výsledek cash-flow z provozní činnosti. Stejně jako u XY a.s. tento pokles zavinil výsledek investiční činnosti, kdy společnost obnovila svůj vozový park v celkové hodnotě 37 mil. Kč. Zajímavý je stejně jako u XY a.s. rok 2012. Peněžní toky z provozní činnosti zde z výsledku + 35 601 tis. Kč klesly na -13 036 tis. Kč a výsledek z finanční činnosti dosáhl oproti předchozím rokům závratné výše 33 617 tis. Kč. Domnívám se, že toto mohlo být důsledkem implementace spediční firmy CSND do struktury společnosti.

Tab. 17. Vývoj cash-flow společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Stav PP a pen. ekvivalentů na začátku úč. obd.	5 705	8 355	6 772	6 080
Čistý peněžní tok z provozní činnost	25 863	16 569	31 517	21 916
Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-22 331	-22 219	-44 153	5 614
Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-882	4 067	11 944	5 145
Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	2 650	-1 583	-692	32 675
Stav PP a pen. ekvivalentů na konci úč. obd.	8 355	6 772	6 080	38 755

4.4 Analýza rozdílových ukazatelů

Společnost XY a.s. vykazuje ve všech sledovaných letech kladných hodnot čistého pracovního kapitálu. Svědčí to o tom, že má společnost jistou finanční rezervu i poté, co by došlo ke splacení všech krátkodobých závazků. ČPK dosahuje nejnižší hodnoty v roce 2010, kdy se společnosti navýšila položka závazky z obchodních vztahů o více než 9 mil. Kč a také vzrostla položka krátkodobé bankovní úvěry o 8,5 mil. Kč, přičemž oběžná aktiva vzrostla jen o 9 mil Kč. V tomto roce pokrývala výše ČPK necelé 1% celkových krátkodobých závazků podniku. Nejvyšší hodnoty ČPK bylo naopak dosaženo v roce 2012, kdy se zvýšila položka účty v bankách o 33 mil. Kč, krátkodobé závazky byly tedy ČPK pokryty z 21%. Tyto prostředky, pocházející z prodeje nepotřebného areálu, byly společností uloženy na termínovaný účet.

Konkurenční společnost ČSAD Uherské Hradiště oproti XY a.s. volí konzervativnější strategii financování a ponechává si poměrně velkou finanční rezervu ve výši 42 579 – 53 498 tis. Kč, kromě roku 2011, kdy ČPK dosáhl nejnižší hodnoty a to 17 278 tis. Kč. Tehdy o více jak polovinu vzrostla položka závazky z obchodních vztahů, přičemž oběžná aktiva zůstala prakticky neměnná. Poměrně vysoká výše ČPK je ovšem u této společnosti nutná, protože na rozdíl od XY a.s. naprostou většinu cizích zdrojů tvoří krátkodobé závazky. Nejvíce, a to ze 78%, jsou krátkodobé závazky kryty pomocí ČPK v roce 2012. Nejnižší krytí krátkodobých závazků čistým pracovním kapitálem bylo vykázáno v roce 2011, kdy ČPK pokrýval 16% krátkodobých závazků.

Tab. 18. Vývoj ČPK společnosti XY a.s. a konkurenční společnosti (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
ČPK XY a.s.	7 427	279	2985	18 102
ČPK ČSAD Uherské Hradiště	49 911	42 579	17 278	53 498

4.5 Poměrové ukazatele

V následující kapitole se budu věnovat nejdůležitějším poměrovým ukazatelům. Z důvodu objektivity v analýze poměrových ukazatelů společnosti XY a.s., budu zmiňovat jak výpočty vycházející z čistě účetních dat, tak výpočty vycházející z ekonomických dat u poměrových ukazatelů, u kterých je toto relevantní. Do ekonomického hlediska je zahrnut majetek pořízený ve formě leasingu, diskontovaný na současnou hodnotu budoucích splátek plynoucích z leasingu. Diskontní úrokovou míru jsem v jednotlivých letech používala různě.

nou, podle dat, které mi byly společností poskytnuty. V jednotlivých letech jsem rozdělila smlouvy do kategorií, podle toho v jakém roce mají splatnost a potom jsem pro jednotlivé kategorie počítala současnou hodnotu budoucích diskontovaných splátek.

4.5.1 Analýza rentability

Vývoje rentability společnosti XY a.s. můžeme vyčíst z tabulky 19, kde jsou ukazatele rentability sestaveny podle účetního pohledu a z tabulky 20, která je sestavena na základě ekonomického pohledu. To znamená, že je do majetku a závazků započítán majetek pořízený ve formě leasingu, diskontovaný na současnou hodnotu budoucích splátek plynoucích z leasingových smluv. Veškeré ukazatele rentability kopírují nepříznivý ekonomický vývoj společnosti v roce 2010 a 2012, kdy došlo k poklesu výsledku hospodaření, přidané hodnoty a peněžních toků z provozní činnosti, což se negativně odráží ve všech ukazatelích rentability.

Rentabilita celkového kapitálu měří produkční sílu podniku a pohybovala se v analyzovaných letech mezi 0,67 – 1,88% tzn., že každých 100 Kč investovaného majetku společnosti přineslo 0,67 – 1,88 Kč zisku, což je hodnota velmi nízká, stejně jako u rentability VK, která byla v roce 2012 dokonce záporná z důvodu záporného čistého VH v tomto roce. VK je zhodnocen méně, než by tomu bylo například vkladem do pětiletých státních dluhopisů a dalo by se to tedy zhodnotit jako neúspěšné podnikání. Ovšem s přihlédnutím k ekonomické recesi, která toto odvětví výrazně ovlivňuje, jak můžeme vidět i u hodnot rentability konkurenční společnosti, je úspěchem, že společnost generuje alespoň nějakou výši zisku. Zisková marže v jednotlivých letech též kolísá, především v roce 2010 a 2012, kdy společnost generovala nižší zisk a v roce 2012 dokonce ztrátu. Také tržby zaznamenaly mírný pokles. Zajímavé jsou velmi nízké hodnoty ziskové marže u obou společností, z toho důvodu jsem pro srovnání počítala ziskovou marži společnosti O.K. Trans Praha spol. s.r.o., kterou považuji za jednu z úspěšných v daném odvětví. Ale i ta vykazuje v letech své ziskové marže mezi 2-3% (Účetní výkazy O.K. Trans Praha spol. 2009 – 2012). Jsem přesvědčena, že k takto nízkým ziskovým maržím jsou společnosti nuceny okolnostmi. A to především tvrdým konkurenčním bojem v odvětví, snahou snižovat ceny a to i za předpokladu nepříznivého kurzu měnových párů CZK/EUR, CZK/USD, rostoucích cen PHM a cen mýtného.

Analýza rentability u konkurenční společnosti je zpracována pouze na základě účetních dat, není zde uvažován leasing. Proto může být reálná výše rentability nižší, než jaká je

počítána čistě z účetních výkazů. Ukazatele rentability u konkurenční společnosti ČSAD Uherské Hradiště dosahují podobných hodnot. Tyto ovšem nejvíce kolísají v roce 2009 a 2012, kdy společnost v roce 2009 vlivem tvorby rezerv generovala ztrátu a v roce 2012 jen velmi nízký VH. Pozitivněji lze ovšem hodnotit vývoj ukazatelů v roce 2010 a 2011, kdy například rentabilita VK dosahovala větší výnosnosti, než by bylo dosaženo investicí do pětiletých státních dluhopisů.

Tab. 19. Ukazatele rentability společnosti XY a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

Rentabilita	2009	2010	2011	2012
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	1,72%	0,82%	1,88%	0,67%
Rentabilita VK (ROE)	1,80%	0,21%	2,15%	-0,42%
Rentabilita tržeb (ROS)	1,07%	0,52%	1,05%	0,40%
Rentabilita úplatného kapitálu (ROCE)	3,26%	1,58%	4,09%	1,49%

Tab. 20. Ukazatele rentability společnosti XY a.s. se zahrnutím leasingu (Účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

Rentabilita (+leasing):	2009	2010	2011	2012
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	1,50%	0,76%	1,75%	0,61%
Rentabilita úplatného kapitálu (ROCE)	2,55%	1,36%	3,51%	1,23%

Tab. 21. Ukazatele rentability společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

Rentabilita	2009	2010	2011	2012
Rentabilita celkového kapitálu (ROA)	-0,40%	3,96%	4,79%	0,42%
Rentabilita VK (ROE)	-1,61%	4,62%	6,03%	0,13%
Rentabilita tržeb (ROS)	-0,36%	3,37%	4,26%	0,32%
Rentabilita úplatného kapitálu (ROCE)	-0,65%	6,44%	8,14%	0,71%

4.5.2 Analýza zadluženosti

Jak vyplývá z tabulky 22 společnost XY a.s. vykazuje celkovou zadluženost při horní hranici obecně doporučovaných 30 – 60% a v jednotlivých letech zaznamenává mírně rostoucí trend, stejně jako ukazatel míry zadlužení, přičemž asi polovinu cizích zdrojů tvoří závazky dlouhodobé. V roce 2009 – 2012 byl společnosti navýšen rámec revolvingového úvěru z 32 mil. Kč na 36 mil. Kč. Tuto vyšší hodnotu zadluženosti lze odvodit ze samé podstaty

odvětví, ve kterém společnost působí, kdy je kladen důraz na modernizaci majetku společnosti. V tabulce 23 jsou znázorněny poměrové ukazatele, na které má vliv využití leasingu – tyto ukazatele jsou tedy počítány z ekonomického hlediska, nikoliv z účetního. Ovšem i po započtení majetku a závazků vyplývajících z leasingových smluv se zadluženost společnosti pohybuje na horní hranici doporučeného zadlužení. Takováto míra zadlužení může pro společnost představovat jisté riziko neschopnosti splácet své závazky, na druhou stranu cizí zdroje představují levnější zdroj financování majetku, než zdroje vlastní. Výhodou je i to, že nákladové úroky snižují společnosti základ daně, což neplatí pro úroky placené z leasingových smluv. Ukazatel úrokového krytí ovšem nedosahuje doporučené minimální hodnoty 5, nicméně lze konstatovat, že kromě roku 2012, kdy společnost dosáhla velmi nízkého EBIT, měla ve všech letech dostatek prostředků na úhradu úroků svým věřitelům a zároveň společnost generovala i čistý zisk. I přesto, že ukazatel úrokového krytí nedosahuje doporučených hodnot, nemohu konstatovat, že by měla společnost problémy se splácením svých úvěrů. Ve všech analyzovaných letech byla hodnota cash flow kladná, v roce 2012 byl konečný stav PP dokonce nejvyšší, nicméně to bylo z velké části způsobeno mimořádným prodejem nepotřebného areálu.

Kolísavý vývoj zaznamenává ukazatel doby splácení dluhu, prakticky kopíruje vývoj cash flow z provozní činnosti v jednotlivých letech. V roce 2010 a 2012 CF z provozní činnosti zaznamenalo poměrně výrazný pokles. Ovšem doba splácení dluhu se stále pohybuje v hodnotách do 10 let, z ekonomického hlediska, po připočtení majetku pořízeného na leasing a závazků z tohoto vyplývajících, se tento ukazatel meziročně mírně zvýší a to asi o rok a půl. Společnost XY a.s. dodržuje zlaté pravidlo financování, jak je patrné dlouhodobý majetek je plně kryt dlouhodobými zdroji a to i v případě ekonomického hlediska, po započtení leasingu. Podnik lze tedy hodnotit jako finančně stabilní, s neutrální strategií financování, o čemž svědčí nižší hodnoty ČPK. Finanční rezervy pro operativní řízení oběžných aktiv a krátkodobých závazků společnost vykazuje.

Analýza zadluženosti u konkurenční společnosti je zpracována pouze na základě účetních dat, není zde uvažován leasing, proto reálná celková zadluženost i ostatní ukazatele mohou být vyšší, než jaké jsou počítány čistě z účetních výkazů. Jak je z tabulky 24 patrné konkurenční společnost ČSAD Uherské Hradiště vykazuje nižší hodnoty celkové zadluženosti i míry zadluženosti. Ovšem při pohledu na strukturu cizích zdrojů je patrné, že naprostou většinu tvoří krátkodobé cizí zdroje, které jsou rizikovější z důvodu vyšší potřeby ČPK a tím i volných peněžních prostředků, které by mohly být efektivně investovány. Hodnoty se

pohybují spíše u nižší hranice doporučeného zadlužení, nicméně stejně jako u XY a.s. znamenávají mírně rostoucí trend. Lze polemizovat, jestli je pro společnost nižší výše zadlužení výhodná z hlediska rentability VK. Srovnala jsem míru zadlužení i s jednou z velmi úspěšných firem z oboru – O.K. Trans Praha spol. s.r.o., která dosahuje zadlužení až 72% a přitom generuje čistý zisk, např. v roce 2012 ve výši 18 mil. Kč a její rentabilita VK je tedy nesrovnatelně vyšší (Účetní výkazy O.K. Trans Praha spol. 2009 – 2012). Úrokové krytí též v jednotlivých letech velmi kolísá, v roce 2009 je dokonce záporné, kvůli zápornému výsledku hospodaření, kterého společnost dosáhla z důvodu tvorby rezerv. V roce 2012 je tento ukazatel velmi nízký, stejně jako u XY a.s. z důvodu velmi nízkého dosaženého VH, nicméně stále postačuje na úhradu úroků věřitelům. Doba splácení dluhu též kopíruje vývoj provozního CF, kdy v roce 2012 bylo provozní CF z důvodu tvorby rezerv záporné, proto by nemohla být splacena žádná část dluhu. V ostatních letech se doba splácení pohybuje podobně jako u XY a.s. do 10 let. Dlouhodobý majetek u společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. je plně pokryt dokonce z vlastního kapitálu, proto by se jejich strategie financování dala zhodnotit jako konzervativní. Ovšem její nevýhodou je, že je nákladnější, než u XY a.s.

Tab. 22. Ukazatele zadluženosti společnosti XY a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

Zadluženost	2009	2010	2011	2012
Celková zadluženost	54,70%	56,06%	57,65%	60,56%
Míra zadluženosti	1,23	1,31	1,39	1,56
Úrokové krytí	2,95	1,80	2,84	0,77
Doba splácení dluhu	6,16	10,42	5,91	9,26
Krytí dl. majetku VK	0,64	0,63	0,58	0,62
Krytí dl. majetku dl. zdroji	1,29	1,26	1,37	1,50

Tab. 23 Ukazatele zadluženosti společnosti XY a.s. se zahrnutím leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

Zadluženost (+leasing):	2009	2010	2011	2012
Celková zadluženost	60,51%	59,50%	60,65%	63,96%
Míra zadluženosti	1,56	1,51	1,58	1,81
Doba splácení dluhu	7,86	12,01	6,70	10,72
Krytí dl. majetku VK	0,53	0,56	0,53	0,54
Krytí dl. majetku dl. zdroji	1,02	1,00	1,02	1,08

Tab. 24. Ukazatele zadluženosti společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

Zadluženost	2009	2010	2011	2012
Celková zadluženost	36,71%	36,10%	38,78%	41,76%
Míra zadluženosti	0,61	0,59	0,66	0,75
Úrokové krytí	-0,81	8,70	15,41	1,36
Doba splácení dluhu	9,74	4,69	3,10	-9,18
Krytí dl. majetku VK	1,21	1,23	1,07	1,06
Krytí dl. majetku dl. zdroji	1,38	1,30	1,08	1,32

4.5.3 Analýza likvidity

Z analýzy likvidity vyplývá, že, až na výjimky společnost nedosahovala doporučených hodnot ani v jednom stupni likvidity. Výjimku tvoří pohotová a hotovostní likvidita v roce 2012, kdy byly prostředky z prodeje nepotřebného areálu ve výši asi 40 mil. Kč uloženy ve formě termínovaného vkladu. Mohlo by se zdát, že společnost by ve sledovaných obdobích mohla mít problémy s úhradou svých závazků, ovšem ve všech bylo dosaženo kladné hodnoty cash flow, což se dá hodnotit pozitivně. Čisté peněžní toky z provozní činnosti byly ve všech letech též kladné, ovšem v roce 2010 a 2012 zaznamenaly pokles oproti předchozímu roku. Ukazatele likvidity ovšem vychází ze stavových položek rozvahy, to znamená, že hodnotí likviditu podniku k rozvahovému dni. Je tedy důležité budoucí likviditu plánovat za pomoci prognózy cash flow.

Konkurenční společnost, jak je patrné z tabulky 26, dosahuje lepších hodnot v analýze likvidity. Pohotová i hotovostní likvidita se dokonce ve všech letech pohybují v doporučených hodnotách. Je to velmi důležité z důvodu, že na rozdíl od XY a.s. drtivou většinu cizích zdrojů tvoří krátkodobé závazky, tedy závazky se splatností do 1 roku, které bude nutné uhradit. Běžná likvidita také dosahuje ve všech letech, kromě roku 2011, doporučených hodnot. Konkurenční společnost má oproti XY a.s. také vyšší podíl ČPK na oběžných aktivech, což může svědčit o konzervativní strategii financování. Lze tedy polemizovat, jestli by volné finanční prostředky nebylo vhodné zhodnotit nějakým lepším způsobem. Jak už bylo řečeno, konkurenční společnost by si ovšem měla zachovat více volných finančních prostředků, právě z důvodu financování krátkodobými cizími zdroji.

Tab. 25. Ukazatele likvidity společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

Likvidita	2009	2010	2011	2012
Běžná likvidita	1,09	1,00	1,03	1,17
Pohotová likvidita	0,82	0,81	0,82	1,00
Hotovostní likvidita	0,10	0,07	0,07	0,37
Podíl ČPK na OA	0,08	0,003	0,03	0,15
Likvidita z provozního CF	0,32	0,17	0,36	0,21

Tab. 26. Ukazatele likvidity společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

Likvidita	2009	2010	2011	2012
Běžná likvidita	1,68	1,51	1,16	1,69
Pohotová likvidita	1,46	1,31	0,97	1,47
Hotovostní likvidita	0,34	0,31	0,20	0,35
Podíl ČPK na OA	0,41	0,34	0,14	0,41
Likvidita z provozního CF	0,11	0,22	0,33	-0,17

4.5.4 Analýza aktivity

Jak je z tabulky 27 a 28 patrné obrat aktiv ve všech sledovaných letech přesáhl doporučenou hodnotu 1 a to po zahrnutí majetku a závazků plynoucích z leasingu do výpočtu. Nejvyšší hodnoty dosáhl obrat aktiv v roce 2011 a to hodnoty 1,8. Dalo by se tedy říct, že společnost je schopna svůj majetek využívat efektivně. Zajímavé je srovnání s konkurenční společností, kde obrat aktiv, bez započtení leasingu, dosahuje hodnoty až 2,47 v roce 2012, což lze hodnotit velmi pozitivně.

Pozitivní trend zaznamenal i vývoj ukazatele doba obratu zásob, kterou byla společnost XY a.s. schopna snížit až na hodnotu 9,94 dne. Do položky zásob spadá v analyzované společnosti především nafta, prodávaná na firemní benzinové pumpě, a náhradní díly. Tyto položky už ze své podstaty mají nižší dobu obratu. Obdobné položky do zásob řadí i konkurenční společnost, ovšem dobu obratu vykazuje zhruba o 2 dny delší než XY a.s.

Zajímavými shledávám položky doba obratu zásob a pohledávek analyzované společnosti. Dalo by se říci, že společnost je úspěšná v oblasti řízení pohledávek a závazků a dochází k efektivnímu úvěrování odběratelů. Tyto doby obratu jsou oproti konkurenční společnosti nezvykle nízké a navíc společnost inkasuje pohledávky v průměru o 6 dní dříve, než je

nucena splatit své závazky. To zajišťuje dostatečné množství peněžních prostředků k platbě závazků a společnost tak není nucena mít zbytečně velké množství volných peněžních prostředků, které lze investovat vhodnějším způsobem. Ve společnosti XY a.s. je za své pohledávky a závazky odpovědná každá divize zvlášť a mají nastavené tzv. doporučené doby splatnosti. U divize BUS je tato doba minimální a většina tržeb je hotovostní. V divizi servis jsou pohledávky od nových klientů inkasovány v hotovosti, jinak se splatnost pohledávek pohybuje mezi 2 – 3 týdny. U prodeje PHM je využíván kartový systém, tudíž inkaso peněžních prostředků je okamžité. Nejdelší doba splatnosti pohledávek je v divizi nákladní dopravy. Splatnost v této divizi vychází z konkrétních možností a z momentální situace na trhu. Problémem je také to, že doprava je v platbě až na úplném chvostu platebních cyklů. K posouzení bonity nových klientů společnost XY a.s. nemá vyčleněného žádného speciálního zaměstnance, ale využívá program Octopus, který hodnotí klienty podle veřejně dostupných dat. Nevyužívá pojištění pohledávek, ani služeb faktoringových společností.

Konkurenční společnost vykazuje dvakrát vyšší hodnoty obratu pohledávek a závazků, navíc kromě jednoho roku byla nucena své závazky splácet dříve, než inkasovala peněžní prostředky ze svých pohledávek. To svědčí o neefektivním řízení pohledávek a závazků. Zajímavý je především vývoj doby obratu závazků v roce 2011 a 2012, kdy doba obratu závazků vzrostla na 120 dní, což byl relativně pozitivní vývoj, vzhledem k tomu, že docházelo k inkasu pohledávek před splatností závazků. V roce 2012 doba obratu závazků klesla dvojnásobně a tak se společnost opět ocitla v roli věřitele a pravděpodobně byla nucena využít větší množství volných finančních prostředků, aby mohla dostát svým závazkům. Obratovost závazků a pohledávek je u konkurenční společnosti více jak 2krát menší než jaké vykazuje XY a.s. Rozdíl mezi jednotlivými společnostmi je tak propastný, že jsem pro další porovnání využila v daném oboru úspěšnou společnost O.K. Trans Praha spol. s.r.o. U této společnosti se doba obratu pohledávek pohybuje okolo 60 dní a doba obratu závazků mezi 40 a 50 dny (Účetní výkazy O.K. Trans Praha spol. 2009 – 2012). To znamená, že doba obratu pohledávek je asi o 10 – 20 dní vyšší než u analyzované společnosti, což by mohla být i jistá konkurenční výhoda, ovšem na úkor toho, že společnost O.K. Trans vystupuje v roli věřitele a je nucena své závazky splácet dříve, než inkasuje svoje pohledávky. Doba obratu závazků je prakticky totožná jako u XY a.s. I z tohoto porovnání vyplývá, že konkurenční společnost ČSAD Uherské Hradiště může mít problém s řízením svých pohledávek a závazků.

Tab. 27. Ukazatele aktivity společnosti XY a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

Aktivita:	2009	2010	2011	2012
Obrat aktiv	1,61	1,59	1,80	1,66
Doba obratu zásob	13,47	11,00	9,27	9,94
Doba obratu pohledávek	44,07	52,82	40,25	41,64
Doba obratu závazků	50,61	54,91	46,34	53,44
Obratovost pohledávek	8,17	6,82	8,94	8,65
Obratovost závazků	7,11	6,56	7,77	6,74

Tab. 28. Ukazatele aktivity společnosti XY a.s. se zahrnutím leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

Aktivita (+leasing):	2009	2010	2011	2012
Obrat aktiv	1,40	1,46	1,67	1,52

Tab. 29. Ukazatele aktivity společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

Aktivita:	2009	2010	2011	2012
Obrat aktiv	2,24	2,36	2,06	2,47
Doba obratu zásob	16,86	14,95	11,93	11,76
Doba obratu pohledávek	101,86	96,73	92,01	82,64
Doba obratu závazků	90,98	96,78	120,10	65,30
Obratovost pohledávek	3,53	3,72	3,91	4,36
Obratovost závazků	3,96	3,72	3,00	5,51

4.5.5 Další poměrové ukazatele

V tabulce č. 30 a 31 jsou uvedené některé další poměrové ukazatele společnosti XY a.s. a konkurenční společnosti. Konkurenční společnost generuje zhruba o 200 mil. Kč nižší tržby než XY a.s., ale také disponuje nižším počtem zaměstnanců. Společnost XY generuje vyšší tržby v přepočtu na jednoho zaměstnance, což je pozitivní, protože i přes částečné propouštění v jednotlivých letech dovedla udržet výši tržeb a dokonce ji zvyšovat s výjimkou roku 2012. Domnívám se, že i z těchto důvodů si společnost mohla dovolit lehce navyšovat mzdy v jednotlivých letech, jak vyplývá z ukazatele poměru osobních nákladů na počet zaměstnanců. Osobní náklady pokrývá asi 1/5 výnosů, ovšem přidaná hodnota je nižší, než osobní náklady, což neplatí pro konkurenční společnost, ta v tomto ukazateli dosahuje uspokojivějších výsledků. Poměr výkonové spotřeby k výnosům skoko-

vě klesl v roce 2011 o více než 7 % oproti předcházejícím rokům. Toto způsobila větší orientace na prodej zboží ve společnosti, kdy náklady na prodané zboží v tomto roce stouply téměř o 100 mil. Kč a výkonová spotřeba nepatrně klesla. U konkurenční společnosti se podíl výkonové spotřeby na výnosech pohybuje ve všech letech konstantně a to okolo 40%, což může svědčit o větším zaměření na výrobní činnost v posledních dvou analyzovaných letech, na rozdíl od XY a.s. Podíl odpisů i nákladových úroků na celkových výnosech je jen nepatrný, stejně jako podíl nákladových úroků na přidané hodnotě. Protože společnost v letech vytváří poměrně malou výši přidané hodnoty, tak odpisy tvoří až 30% z její výše. Konkurenční společnost vytváří větší přidanou hodnotu a proto i tyto ukazatele pro ni vycházejí pozitivněji. Společnost ve všech letech tvořila nízký zisk před zdaněním, v roce 2012 dokonce ztrátu, proto podíl EBT na přidané hodnotě není vysoký a podobně je tomu i u konkurenční společnosti, s výjimkou let 2010 a 2011, kdy ČSAD Uherské Hradiště generovala vyšší EBT vlivem rozpouštění všech rezerv.

Tab. 30. Další poměrové ukazatele společnosti XY a.s. Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

Další ukazatele (v tis. Kč)	2009	2010	2011	2012
Tržby/Počet zaměstnanců	1289,29	1405,30	1673,36	1653,18
Os. náklady/Počet zaměstnanců	351,44	364,72	380,47	383,65
Výkonová spotřeba/Výnosy	40,40%	40,00%	32,99%	31,79%
Os. Náklady/Výnosy	23,09%	21,96%	19,41%	18,65%
Odpisy/ Výnosy	3,67%	3,97%	3,79%	4,09%
Nákl. úroky/ Výnosy	0,31%	0,24%	0,31%	0,42%
Přidaná hodnota/Výnosy	18,78%	15,53%	13,43%	12,12%
Os. náklady/Přidaná hodnota	122,96%	141,41%	144,57%	153,95%
Odpisy/Přidaná hodnota	19,56%	25,58%	28,23%	33,71%
Nákl. úroky/ Přidaná hodnota	1,64%	1,57%	2,34%	3,46%
EBT/ Přidaná hodnota	3,20%	1,26%	4,32%	-0,79%

Tab. 31. Další poměrové ukazatele společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

Další ukazatele (tis. Kč)	2009	2010	2011	2012
Tržby/Počet zaměstnanců	1078	1215	1216	1242
Os. náklady/Počet zaměstnanců	327	346	360	381
Výkonová spotřeba/Výnosy	40,09%	39,86%	39,73%	40,69%
Os. Náklady/Výnosy	20,64%	19,19%	19,64%	21,48%
Odpisy/ Výnosy	2,46%	2,63%	2,89%	3,81%
Nákl. úroky/ Výnosy	0,30%	0,26%	0,18%	0,16%

Přidaná hodnota/Výnosy	27,80%	27,39%	26,50%	29,22%
Os. náklady/Přidaná hodnota	74,25%	70,07%	74,13%	73,51%
Odpisy/Přidaná hodnota	8,85%	9,61%	10,91%	13,05%
Nákl. úroky/ Přidaná hodnota	1,08%	0,95%	0,69%	0,56%
EBT/ Přidaná hodnota	-1,96%	7,35%	9,98%	0,20%

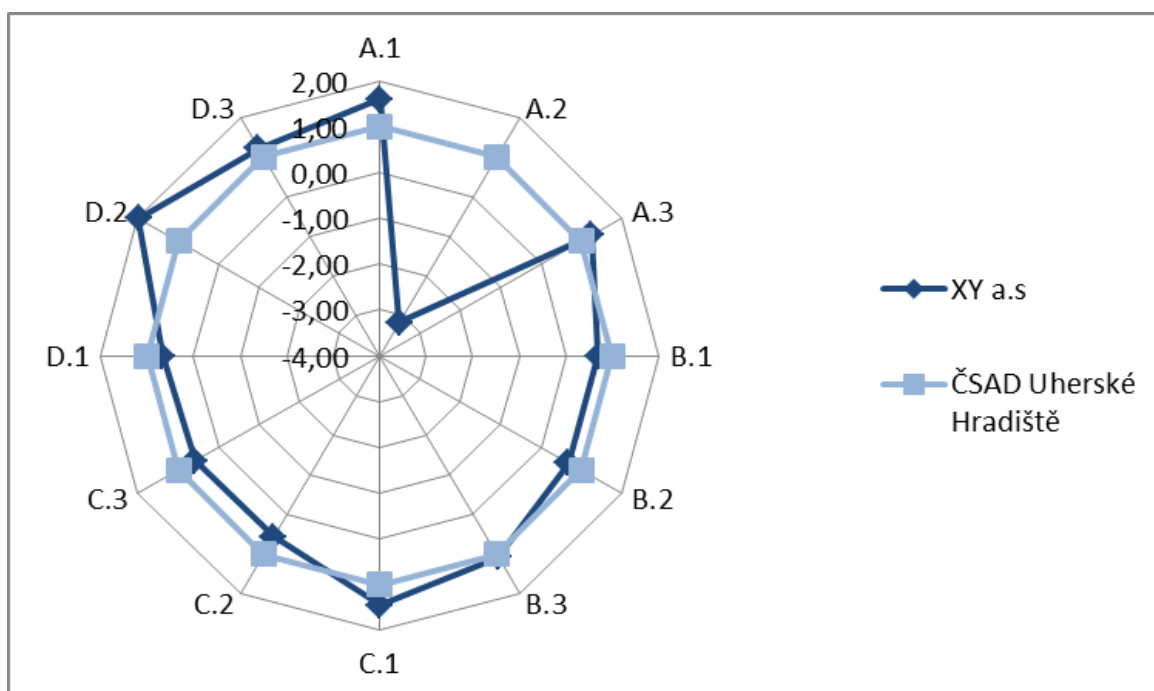
4.6 Spider analýza

V následující tabulce a grafu můžeme vidět srovnání základních poměrových ukazatelů analyzované společnosti XY a.s. a konkurenční společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. pomocí paprskového grafu. Základnu tvoří výsledky poměrových ukazatelů konkurenční společnosti, ke které jsou srovnány výsledky analyzované společnosti XY a.s. Obecným pravidlem je, že čím je křivka grafu dále od středu, tím dosahuje společnost lepších výsledků, s výjimkou ukazatelů zadluženosti.

Z grafu srovnání jednotlivých poměrových ukazatelů vyplývá, že společnost XY a.s. dosahovala, až na výjimky podobných hodnot ukazatelů. Nejvíce se vymyká ukazatel ROE, protože společnost XY a.s. v roce 2012 generovala ztrátu ve výši asi 0,5 mil. Kč, naproti tomu ČSAD Uherské Hradiště vytvořila v roce 2012 zisk. Všechny ostatní ukazatele vychází vesměs podobně, lepších výsledků dosahuje společnost XY a.s. u rentability aktiv a nepatrně u rentabilit tržeb. U obratovosti pohledávek a závazků dosahuje společnost XY a.s. jednoznačně lepších výsledků. Jelikož i společnost O.K. Trans Praha vykazuje obraty závazků a pohledávek výrazně nižší než ČSAD Uherské Hradiště, lze tvrdit, že společnost XY a.s. je efektivní ve svém řízení pohledávek a závazků.

Tab. 32. Spider analýza společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

			XY a.s.	ČSAD Uherské Hradiště
Rentabilita	A.1	Rentabilita aktiv (ROA)	-0,42%	0,42%
	A.2	Rentabilita VK (ROE)	0,40%	0,13%
	A.3	Rentabilita tržeb (ROS)	1,49%	0,32%
Likvidita	B.1	Běžná likvidita	1,17	1,69
	B.2	Pohotová likvidita	1,00	1,47
	B.3	Hotovostní likvidita	0,37	0,35
Zadluženost	C.1	Celková zadluženost	60,56%	41,76%
	C.2	Úrokové krytí	0,77	1,36
	C.3	Krytí dl. Majetku VK	0,62	1,06
Obratovost	D.1	Obrat aktiv	1,66	2,47
	D.2	Obratovost pohledávek	8,64	4,36
	D.3	Obratovost závazků	6,74	5,51

Obr. 4. Spider analýza společnosti XY a.s. v porovnání s ČSAD Uherské Hradiště a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. a ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

4.7 Analýza soustavy poměrových ukazatelů

Ukazatel rentability VK je nejdůležitějším ukazatelem z poměrových ukazatelů, proto je vhodné tento ukazatel rozložit. Tím je možné zjistit, který z ukazatelů podílejících se na rentabilitě vlastního kapitálu jej nejvíc ovlivňuje. Kompletní pyramidový rozklad je uveden v příloze P III, obrázek č. 5 je jen jeho nejvyšší částí. Obrázek č. 7 znázorňuje absolutní vlivy jednotlivých ukazatelů na rentabilitu VK v letech 2010 – 2012. Tyto absolutní vlivy jsou počítány pomocí funkcionální metody.

Z rozkladu ukazatele rentability vlastního kapitálu vyplývá, že největší vliv na hodnoty rentability VK má především zisková marže. Vliv zbývajících dvou ukazatelů, obratu aktiv a finanční páky, je téměř zanedbatelný. Již z předchozích výsledků je patrné, že společnosti v daném oboru mají problém dosáhnout odpovídající ziskové marže. V posledním analyzovaném roce je zisková marže dokonce záporná. To vyplývá ze zhoršující se situace na trhu, z konstantního zvyšování cen PHM a mýtného, ale je to také důsledek tvrdého konkurenčního boje, kdy prakticky všechny firmy v daném odvětví prosazují politiku nízké ziskové marže s účelem získání větší základny zákazníků. Toto všechno má potom negativní

vliv především na rentabilitu VK. Zvýšení hodnoty rentability VK by tak zajistilo zvyšování ziskové marže, nicméně to by mohlo vést k nižší konkurenceschopnosti, pro společnost by toto bylo nevýhodné, protože její zákazníci by pravděpodobně dali přednost levnějším alternativám na trhu. Jak z předchozích výsledků vyplývá, nízká hodnota rentability VK není problémem pouze XY a.s. Konkurenční společnost ČSAD Uherské Hradiště se pohybuje v podobných, nebo jen nepatrně vyšších hodnotách. I společnost O.K. Trans Praha s.r.o., která se dle mého názoru řadí k těm úspěšným v oboru, vykazovala v roce 2009 ROE pouze 0,2%, ovšem v dalších letech velmi slušných 9 – 14% (Účetní výkazy O.K. Trans Praha spol. 2009 – 2012).

ČZ/VK		Rok	
1,80%		2009	
0,21%		2010	
2,15%		2011	
-0,42%		2012	

ČZ/V	X	V/A	X	A/VK
0,42%		1,896		2,245
0,05%		1,875		2,341
0,42%		2,106		2,415
-0,08%		2,066		2,584

Obr. 5. Soustava poměrových ukazatelů XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

ČZ/VK		Rok	
2010	2011	2010	2011
1,90%		absolutní vliv	
2011	2012	2011	2012
-2,60%		absolutní vliv	

ČZ/V	X	V/A	X	A/VK	
0,05% 0,42%		1,875 2,106		2,341 2,415	
1,80%		0,10%		0,00%	
0,42% -0,08%		2,106 2,066		2,415 2,584	
-2,70%		0,00%		0,10%	

Obr. 6. Soustava poměrových ukazatelů XY a.s. v absolutním vyjádření (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

4.8 Souhrnné ukazatele

V následující kapitole jsou rozebrány 3 nejdůležitější souhrnné ukazatele, které vypoví o finančním zdraví firmy a její výkonnosti. Dle mého názoru je ovšem nutné výsledky těchto ukazatelů brát s jistou rezervou, protože jsou tvořeny na základě jednotného modelu univerzálně pro všechna odvětví a neberou v úvahu specifika jednotlivých odvětví. Společnosti například z odvětví dopravy nebo stavebnictví ze své podstaty nemohou dosahovat takových výsledků, jako společnosti z lukrativnějších odvětví, a proto i když na svůj obor dosahují dobrých, až velmi dobrých výsledků, v analýze souhrnných ukazatelů mohou spadat do tzv. šedých zón.

4.8.1 Z – skóre

Souhrnný ukazatel Z skóre vypovídá o finančním zdraví podniku a rozlišuje 3 kategorie. Ukazatel vychází ve všech letech prakticky neměnný a spadá do tzv. šedé zóny, která hovoří o nevyhraněné finanční situaci podniku a to i přes to, že například v roce 2012 společnost vytvořila ztrátu a téměř ve všech letech byla nucena propouštět část zaměstnanců. Co se finančního zdraví týče, tak společnost dosáhla nejlepších výsledků v roce 2011, kdy došlo k částečnému oživení trhu. Ale jak už jsem psala v úvodu, tento ukazatel je uzpůsoben obecně pro všechna odvětví. Relevantnějších výsledků bychom dosáhli, kdyby Z-skóre uvažovalo specifika jednotlivých odvětví a to alespoň v tom nejzákladnějším členění hospodářství, tedy na sektory.

Tab. 33. Souhrnné ukazatele - Z - skóre XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

Z- skóre	2009	2010	2011	2012
0,17 x ČPK/A	0,004	0,000	0,002	0,009
0,847 x Neroz. zisk/A	0,136	0,136	0,129	0,122
3,107 x EBIT/A	0,054	0,026	0,059	0,021
0,420 x VK/Závazky	0,416	0,390	0,332	0,302
0,998 x T/A	1,603	1,583	1,794	1,658
Z- skóre	2,212	2,135	2,316	2,112

4.8.2 Index IN05

Dolní hranicí indexu je hodnota 0,9 a horní hranicí 1,6. Je tedy zřejmé, že společnost se v letech pohybuje na hranici mezi tím, zda tvoří alespoň minimální hodnotu pro své vlastníky, nebo tuto hodnotu ničí. Ve vývoji je jasně vidět, kdy společnost dosahovala zisku a kdy dosáhla zisku minimálního, případně ztráty. Tento vývoj vesměs kopíruje i vývoj čes-

ké ekonomiky v jednotlivých letech, který výsledky společnosti výrazně ovlivňuje. Podnik se pohybuje na dolní hranici šedé zóny a v letech 2010 a 2011 i těsně pod ní, mluvíme tedy o nevyhraněné finanční situaci, případně zhoršené finanční situaci. Pokud by společnost v příštích letech dosahovala zhoršených výsledků, mohla by mít vážnější finanční problémy.

Tab. 34. Souhrnné ukazatele – Index IN05 XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

IN05	2009	2010	2011	2012
0,13 x A/Závazky	0,289	0,283	0,248	0,242
0,04 x EBIT/Nákl. úroky	0,118	0,072	0,114	0,031
3,97 x EBIT/A	0,068	0,033	0,075	0,027
0,21 x Výnosy/A	0,398	0,394	0,442	0,434
0,09 x OA/Kr. záv a BÚ	0,087	0,085	0,090	0,105
Index IN05	0,961	0,866	0,969	0,838

4.8.3 Ekonomická přidaná hodnota – EVA

Výše účetního zisku se značně liší od zisku ekonomického, především z toho důvodu, že v účetnictví se počítá pouze s náklady vynaloženými na cizí zdroje, nikoliv s náklady na vlastní kapitál. Ukazatel ekonomické přidané hodnoty se tedy zaměřuje na zisk ekonomický a vyjadřuje, na kolik společnost přispěla svým hospodařením ke zvýšení či snížení ekonomické hodnoty pro své vlastníky. Pro výpočet ekonomické přidané hodnoty jsem použila účetní model, jehož vypovídací hodnota je nižší, protože neupravuje vstupní účetní data.

Z analýzy ekonomické přidané hodnoty vyplývá, že společnost ve všech letech nezvyšovala svou hodnotu. Ve všech letech byla rentabilita VK nižší, než náklad na vlastní kapitál. Toto je způsobeno především extrémně nízkými prodejními maržemi v odvětví z důvodu velkého konkurenčního boje a cenových politik konkurenčních firem. Nezanedbatelný vliv mělo také zdražování PHM, cen mýtného a nepříznivý vývoj měnových párů. Lze se domnívat, že obdobné výsledky analýzy ekonomické přidané hodnoty bychom spočítali i u konkurenčních firem, protože jejich ROE se pohybuje v podobné výši jako u YX a.s. Dokonce i rentabilita VK úspěšné O.K. Trans Praha spol. s.r.o. se pohybuje v roce 2009 na úrovni pouze 0,2%. Ovšem v dalších letech dosahuje slušných výsledků mezi 9 – 14% (Účetní výkazy O.K. Trans Praha spol. 2009 – 2012). Toto nasvědčuje, že nepříznivý vývoj je typický pro celé odvětví dopravního průmyslu. Pozitivně lze zhodnotit, že od roku 2010 společnost zlepšuje své výsledky v rámci analýzy ekonomické přidané hodnoty.

Tab. 35. Souhrnné ukazatele - EVA XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)

EVA (v tis. Kč)	2009	2010	2011	2012
ROE	1,80%	0,21%	2,15%	-0,42%
r_e	28,19%	32,44%	29,63%	26,56%
VK	132 992	133 172	135 283	130 969
EVA	-35102	-42915	-37181	-35332

5 ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ A DOPORUČENÍ

Cílem následující kapitoly je shrnutí výsledků provedené analýzy účetních výkazů a následná doporučení, která by mohla eliminovat slabší oblasti zjištěné díky finanční analýze. Finanční analýza byla pro větší vypovídací schopnost provedena za období 4 let (2009 – 2012). Jako zdroj k finanční analýze mi sloužily především účetní výkazy společnosti, zpráva auditora, výroční zpráva, přínosným zdrojem informací byla také komunikace s ekonomickým ředitelem společnosti.

Ještě před započítáním analýzy účetních výkazů byla provedena SWOT analýza a PEST analýza, které považuji za důležité pro pochopení vnitřních i vnějších souvislostí spojených s fungováním podniku. Ten je součástí ekonomického a právního systému, který jej zásadně ovlivňuje. Proto je dle mého názoru vhodné sumarizovat jejich vlivy na fungování podniku a dále tyto poznatky zúročit v komentářích k příslušným částem analýzy.

Struktura majetku společnosti nevykazuje žádné abnormality. Dlouhodobý majetek tvoří celé 2/3 aktiv, což je pro odvětví, ve kterém společnost podniká obvyklé. Z analýzy rozvahy by se mohlo zdát, že společnost využívá zastaralého, z poloviny odepsaného majetku, ale je nutné vzít na vědomí, že velká část majetku společnosti je pořízena na leasing, tudíž podle české legislativy nemůže být vykázán v rozvaze. Největší položku oběžných aktiv tvořily ve všech letech pohledávky. Jako velmi pozitivní lze zhodnotit, že pohledávek po lhůtě splatnosti více jak 180 dní je pouze okolo 4% z celkové hodnoty pohledávek. V roce 2012 tvoří velkou část oběžného majetku také položka bankovní účty. Důvodem byl mimořádný prodej nevyužitého areálu v hodnotě okolo 40 mil. Kč. Prostředky z tohoto prodeje byly převedeny na termínovaný účet. Zde bych uvažovala i nad jinou možností, jak lépe a efektivněji prostředky z prodeje zhodnotit, protože jak známo, úroky na termínovaných účtech nemusí být v uspokojivé výši, vzhledem k tomu, na jakou dobu jsou finanční prostředky vázány. Možnou variantou by byla například investice těchto prostředků do nově vzniklé divize Čerpání nafty a CNG, protože dle mého názoru by tato divize mohla nasadit nejvyšší ziskovou marži ze všech divizí ve společnosti.

Strana pasiv je u analyzované společnosti tvořena zhruba z 40% vlastním kapitálem a z 60% cizími zdroji. U cizích zdrojů je rovnoměrný podíl mezi dlouhodobými a krátkodobými zdroji. Krátkodobé cizí zdroje tvoří především závazky z obchodních vztahů a také krátkodobé bankovní úvěry. Společnost využívá revolvingového úvěru k financování pro-

vozní činnosti, což je dle mého názoru efektivní zdroj financování, který je díky své účelovosti levnějším zdrojem krytí, než například hojně využívaný kontokorentní úvěr.

Výsledek hospodaření zaznamenává v některých letech ne příliš pozitivní vývoj. Především pak v roce 2012, kdy společnost vytvořila ztrátu i přesto, že byl uskutečněn mimořádný prodej nepotřebného majetku a došlo k rozpouštění rezerv ve výši okolo 2 mil. Kč. Provozní výsledek hospodaření byl sice v tomto roce kladný, ale vlivem většího využití cizího kapitálu vzrostly nákladové úroky téměř na 3 mil. Kč. Tato situace vytváří tlak na opětovnou tvorbu zisku v dalších letech. Lze tvrdit, že na těchto nepříznivých výsledcích hospodaření má svůj podíl i hospodářská recese a podmínky v odvětví, protože i konkurenční společnost dosahuje velmi podobných výsledků. Je nutné zmínit, že v odvětví, ve kterém společnost funguje, jsou nastaveny extrémně nízké ziskové marže. Toto je pravděpodobně způsobeno tvrdým konkurenčním bojem, snahou udržet fungující společnost i v nelehkých ekonomických podmínkách, zvyšujícími se náklady na mýtné, nepříznivým vývojem kurzu české koruny vůči zahraničním měnám a v neposlední řadě také rostoucími cenami PHM. Myslím, že je tedy na místě soustředit se na úlohu controllingu v podniku. Důsledně sledovat vývoj nákladů a snažit se je optimalizovat. Lze například motivovat pracovníky k úsporám při práci, u řidičů určit jakési normy a podle jejich plnění je motivovat. Při neplnění norem sankcionovat, například kolik ujetých kilometrů by minimálně měly vydržet pneumatiky, než je bude nutné vyměnit. Provádět jejich kontrolní měření a zaměřit se na to, jak pneumatiky udržet co nejdéle provozuschopné, protože u dopravní společnosti toto tvoří nemalou část nákladů. Zredukovat náklady na pořízení pneumatik by se dalo například sjednáním výhradního dodavatele pneumatik. Takto by společnost mohla jednat o množstevních slevách, popřípadě výhodnějších podmínkách odkupu.

Z analýzy čistého pracovního kapitálu vyplývá, že společnost ve všech letech dodržela zlaté pravidlo financování, tedy, že krátkodobý majetek je kryt krátkodobými zdroji financování a dlouhodobý majetek dlouhodobými zdroji financování. Ve srovnání s konkurenčními společnostmi je ovšem výše ČPK neporovnatelně nižší. Lze diskutovat o tom, jak výhodné toto pro společnost je. Pozitivním faktorem je, že podnik neváže zbytečně velké množství nevyužitých peněžních prostředků, které se dají efektivněji zhodnotit. Na druhou stranu zde existuje riziko, že společnost nebude mít dostatečné množství volných peněžních prostředků při neočekávaných událostech.

Analýza poměrových ukazatelů byla provedena jak na základě účetních dat, tak na základě dat ekonomických u ukazatelů, u kterých toto hrálo roli. Hodnoty rentability se ukázaly být

na velmi nízké úrovni, především pak u rentability tržeb, kde jak už jsem psala, je hlavní příčinou velmi nízká zisková marže. Též rentabilita VK je ve všech letech na velmi nízké úrovni. V roce 2012, kvůli generované ztrátě, dokonce záporná. I na tomto ukazateli, jak z vyjádření rozkladu ROE v absolutních hodnotách vyplývá, má největší podíl hodnota ziskové marže. Podobně nízké hodnoty rentability vykazuje i konkurenční společnost a v některých letech dokonce i společnost O.K. Trans Praha, kterou považuji za úspěšnou v daném oboru. Z dlouhodobého hlediska by byla pro společnost výhodná snaha o sjednání silného partnera, kterému by poskytovala výhradní přepravní služby, stejně jako je tomu u společnosti O.K. Trans Praha.

Zadluženost společnosti se pohybuje u horní hranice doporučených hodnot, tedy okolo 60%. Z toho vyplývá, že je společnost nucena platit poměrně vysoké částky za úroky z cizího kapitálu, nicméně toto je stále levnější varianta financování, než využívání vlastního kapitálu k financování podniku. Výsledek hospodaření v jednotlivých letech velmi kolísá a v roce 2012 dokonce společnost dosáhla tak nízkého EBIT, že jeho výše nepokryla ani náklady na cizí kapitál.

Kromě roku 2012, kdy společnost inkasovala prostředky z mimořádného prodeje nepotřebného majetku, byly téměř všechny hodnoty jednotlivých stupňů likvidity pod doporučenými hodnotami. Toto ještě nutně nemusí znamenat, že společnost měla problém své závazky splácet a z analýzy výkazu cash flow je patrné, že společnost ve všech obdobích disponovala potřebným množstvím financí.

Obrat aktiv je u společnosti XY a.s. nad doporučenými hodnotami, nicméně nižší, než u konkurenční společnosti. Myslím, že by se daly stále nalézt jisté rezervy ve využití firemního majetku. Pozitivně hodnotím nízkou dobu obratu zásob, která se navíc v letech stále snižuje, což shledávám jako konkurenční výhodu, neboť společnost ve svých zásobách neváže kapitál po zbytečně dlouhou dobu a ten je tak efektivněji využíván. Zajímavé je také srovnání doby obratu závazků a pohledávek s konkurenční společností, která tyto ukazatele vykazuje i více než dvojnásobně vyšší. Navíc se konkurenční společnost ČSAD Uherské Hradiště ocitá spíše v roli věřitele, což má negativní dopady na likviditu. Naproti tomu společnost XY a.s. inkasuje své pohledávky dříve, než je nucena splácet závazky, což má na likviditu pozitivní vliv. Podobné hodnoty obratu pohledávek a závazků, jako společnost XY a.s. vykazuje i společnost O.K. Trans Praha. Lze se domnívat, že chyba v neefektivnosti řízení pohledávek a závazků bude v tomto případě na straně konkurenční společnosti ČSAD Uherské Hradiště. Úvěrování odběratelů u společnosti XY a.s. lze tedy

považovat za efektivní, nicméně se domnívám, že kratší doba obratu pohledávek by mohla být jistou konkurenční nevýhodou. Aby tomuto společnost předešla, mohla by kupříkladu rozdělit své odběratele na solventnější a rizikovější a těmto solventnějším zákazníkům nabídnout o něco delší doby splatnosti faktur.

Výsledky souhrnných ukazatelů Z-skóre a Index IN05 řadí společnost do tzv. šedé zóny, kdy se podnik nachází v nevyhraněné finanční situaci. Nicméně tyto ukazatele je nutné brát s rezervou, jelikož neuvažují specifika odvětví, stejně jako ukazatel EVA. Podle ukazatele EVA společnost netvořila hodnotu pro své majitele ani v jednom analyzovaném roce, nicméně tento ukazatel má rostoucí trend, což je pozitivním signálem do příštích let.

Závěrem je vhodné zkonstatovat, že i přes nepříznivý ekonomický vývoj, který negativně ovlivňuje celé odvětví, je společnost schopna vytvářet byť i nízkou výši zisku. Srovnání s konkurenční společnostmi ukázaly, že výsledky společnosti XY a.s. jsou v některých částech analýzy sice nepatrně horší, ale dle mého názoru stále v normě odvětví. Největším problémem jak společnosti, tak konkurenčních firem i celého odvětví, je extrémně nízká zisková marže, kterou společnost nemá možnost kvůli vysoce konkurenčnímu prostředí nijak výrazně zvyšovat. Budoucí vývoj společnosti však bude velmi záležet na hospodářské situaci země, oživení trhů a vývoji cen PHM na světových trzích. Další hospodářská recese by pro společnost představovala vážný problém, stejně jako pro všechny ostatní společnosti v odvětví.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo vhodně provést metody a postupy finanční analýzy, které vedou k hodnocení finančního zdraví podniku a na základě těchto výsledků navrhnout vhodná opatření. Finanční analýza byla provedena na základě účetních výkazů, především potom rozvahy a výkazu zisku ztrát.

Teoretická část shrnuje dosavadní poznatky z oblasti analýzy účetních výkazů a jejich využití k potřebám finanční analýzy. Pomocí knih, odborných článků a internetových zdrojů byly definovány pojmy jako rozvaha, výkaz zisku a ztrát, příloha, poměrové, rozdílové a absolutní ukazatele a jiné postupy finanční analýzy.

Praktická část představila analyzovanou společnost a specifika odvětví, ve kterém působí pomocí SWOT a PEST analýzy. Tyto byly následovány důležitými ukazateli finanční analýzy s komentářem a porovnáním s konkurenční společností. Celá analýza byla zpracována za 4 účetní období, tedy roky 2009 až 2012. Závěrem jsou uvedena zhodnocení celé analýzy a návrhy a doporučení, které by mohly přispět ke zlepšení hospodářské situace podniku.

Domnívám se, že cíl této bakalářské práce byl splněn a věřím, že výsledky analýzy jsou přínosem nejen pro mne, ale i pro společnost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ARBAB, Dr. Ahmed; MATARNEH, Dr. Bashar, 2011. Financial Analysis the Working Capital. *Business and Management Review*. Vol. 1, no. 4 s. 73-78. ISSN:2047-0398

BAŘINOVÁ, Dagmar, 2005. Vyhodnocení a využití účetních výkazů pro manažery, společníky a akcionáře. 1. vyd. Praha: Grada, 99 s. ISBN 80-247-1115-X

BUNTING, Mark, 2013. Financial Statements: The Frustration Continues. *Accountancy SA*. 15 s. ISSN: 0258-7254. Dostupné z:

<http://search.proquest.com.proxy.k.utb.cz/docview/1413256206>

ČERNOHAUSOVÁ, Pavla, 2013. Vývoj DPH od roku 1993 do roku 2013. In: *Daňari online: Portál daňových poradců a profesionálů* [online]. [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: www.danarionline.cz/blog/detail-prispevku/articleid-824-vyvoj-dph-od-roku-1993-do-roku-2013/

Firemní daně v Česku jsou pod průměrem EU, nejvyšší má Malta. *Finanční noviny: Ekonomický server ČTK* [online]. 2013, [cit. 2014-02-04] ISSN 1213-4996. Dostupné z: <http://www.financninoviny.cz/zpravy/firemni-dane-v-cesku-jsou-pod-prumerem-eu-nejvyssi-ma-malta/905852>

GATTIS, Christopher G, 2009. Using Financial Ratios: In: *Blue Point Strategies*. [online]. [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: http://bluepointstrategies.com/uploads/White_Paper_-_Using_Financial_Ratios.pdf

GHEORGHE, SUCIU, 2013b. Analysis of Financial Balace Using Rates. *Analele Universităţii Constantin Brâncuşi Din Târgu Jiu : Seria Economie*. Vol. 4, no. 4 s. 29-34. ISSN:1844-7007

GHEORGHE, SUCIU, 2013a. The Analysis of Profitability Indicators. *Analele Universităţii Constantin Brâncuşi Din Târgu Jiu : Seria Economie*. Vol. 4, no. 4 s. 132-138. ISSN:1844-7007.

HDP 2014, vývoj hdp v ČR. In: *Kurzy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/makroekonomika/hdp/?G=3&A=2&page=2>

ILIC, Maja, 2010. Economic Value Added as a Modern Performance Indicator. *Perspectives of Innovations, Economics and Business*. Vol. 6, no. 3 s. 94-97. ISSN:1804-0519

Inflace - 2014, míra inflace a její vývoj v ČR. In: *Kurzy.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-02-04]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/makroekonomika/inflace/>

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2. rozš. vyd. Praha: Grada, 236 s. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8

LISTOKIN, Yair, 2011. Taxation and Liquidity. *Yale Law Journal*. Vol. 120, no. 7 s. 1682-1732. ISSN:0044-0094

MAUTZ, R David, jr; ANGELL, Robert J, 2006. Understanding the Basics of Financial Statement Analysis. *Commercial Lending Review*. Vol. 21, no. 527. ISSN:0886-8204.

NECSULESCU, Ecaterina, 2011. Balance Sheet Taxonomy. *EIRP Proceedings*. Vol. 6, no. 1 s. 525-530. ISSN:2067-9211

PAJOOHI, Niloofar, 2012. Economic Value Added from Theory to Action. *Arabian Journal of Business and Management Review (Oman Chapter)*. Vol. 1, no. 111

ROSS, Stephen A, Randolph W WESTERFIELD a Bradford D JORDAN, 2013. *Fundamentals of corporate finance*. 10th ed., Alternate ed. New York, NY: McGraw-Hill/Irwin, xli, 899, [45] p. ISBN 00-774-7945-9

RŮČKOVÁ, Petra, 2007. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 118 s. Finance. ISBN 978-802-4713-861

SCHOENEBECK, Karen P, 2001. *Interpreting and analyzing financial statements*. 2nd ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, ISBN 978-013-0183-767

SHEHADEH, Dr. Hazem, 2011. Financial Analysis and Cash Management. *Business and Management Review*. Vol. 1, no. 5 s. 01-09. ISSN:2047-0398

SVATOŠOVÁ, Jana a Jana TRÁVNÍČKOVÁ, 2013. *Účtová osnova, České účetní standardy, postupy účtování pro podnikatele ...* Olomouc: Anag, sv. Účetnictví. ISBN 978-80-7263-729-4

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ, 2013. *Jak číst účetní výkazy*. 1. vyd. Praha: Grada, 264 s. ISBN 978-80-247-4702-6

VASILESCU, Laura; POPA, Ana, 2011. Economic Value Added: Pros and Cons. *Finante - Provocarile Viitorului (Finance - Challenges of the Future)*. Vol. 1, no. 13 s. 60-65. ISSN:1583-3712

XY a.s.,XY.cz [online]. 2012. vyd. 2012 [cit. 2014-05-04]. Dostupné z: <http://xy.cz/>

ZIKMUND, Martin, 2013. Altmanův index vám řekne, jestli zkrachujete. In: *Businessvize.cz* [online]. 2010 [cit. 2014-03-11]. Dostupné z: <http://www.businessvize.cz/financni-analyza/altmanuv-index-vam-rekne-jestli-zkrachujete>

ZIKMUND, Martin, 2011. IN05 – Bankrotní index z Česka, který funguje na české firmy. In: *Businessvize.cz* [online]. 2010 [cit. 2014-03-11]. Dostupné z: <http://www.businessvize.cz/financni-analyza/in05-bankrotni-index-z-ceska-ktery-funguje-na-ceske-firmy>

Účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012

Účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012

Účetní výkazy O. K. Trans Praha spol. s.r.o. 2009 - 2012

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CF	Význam první zkratky.
CK	Význam druhé zkratky.
ČZ	Význam třetí zkratky.
ČPT	Čisté peněžní toky
DM	Dlouhodobý majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EAT	Čistý zisk
EBIT	Zisk před zdaněním a úroky
EBT	Zisk před zdaněním
EVA	Ekonomická přidaná hodnota
FČ	Finanční činnost
IČ	Investiční činnost
PČ	Provozní činnost
PP	Peněžní prostředky
r_e	Náklady na vlastní kapitál
ROA	Rentabilita celkového kapitálu
ROCE	Rentabilita úplatného kapitálu
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
VH	Výsledek hospodaření
VK	Vlastní kapitál
WACC	Průměrné vážené náklady kapitálu
ZK	Základní kapitál

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Vývoj HDP v mil. Euro (European Central Bank, 2014).....	38
Obr. 2. Analýza tržeb z hlavní činnosti rok 2009 (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009)	51
Obr. 3. Analýza tržeb z hlavní činnosti rok 2012 (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2012)	52
Obr. 4. Spider analýza společnosti XY a.s. v porovnání s ČSAD Uherské Hradiště a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. a ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)	66
Obr. 5. Soustava poměrových ukazatelů XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	67
Obr. 6. Soustava poměrových ukazatelů XY a.s. v absolutním vyjádření (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	67

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Struktura rozvahy (Šteker a Otrusínová, 2013, s. 21)	15
Tab. 2. Propojenost účetních výkazů (Růčková, 2007, s. 38).....	18
Tab. 3. Průměrný počet zaměstnanců v jednotlivých letech (Účetní závěrka 2008 – 2012).....	35
Tab. 4. SWOT analýza.....	36
Tab. 5. Absolutní vývoj HDP (Kurzy.cz, 2014)	38
Tab. 6. Majetková struktura XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012).....	42
Tab. 7. Vertikální a horizontální analýza majetkové struktury XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012).....	42
Tab. 8. Finanční struktura XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)	45
Tab. 9. Vertikální a horizontální analýza finanční struktury (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)	45
Tab. 10. Výnosy společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012)	47
Tab. 11. Horizontální a vertikální analýza výnosů (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012).....	48
Tab. 12. Náklady společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012).....	49
Tab. 13. Vertikální a horizontální analýza nákladů (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012).....	50
Tab. 14. Tržby jednotlivých divizí XY a.s. (Vlastní zpracování, data: výroční zpráva XY a.s. 2009 – 2012).....	51
Tab. 15. Přidaná hodnota a VH společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012).....	53
Tab. 16. Rozdělení provozního VH společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012).....	53
Tab. 17. Vývoj cash-flow společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012).....	54
Tab. 18. Vývoj ČPK společnosti XY a.s. a konkurenční společnosti (Vlastní zpracování, data: účetní závěrka XY a.s. 2009-2012).....	55

Tab. 19. Ukazatele rentability společnosti XY a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	57
Tab. 20. Ukazatele rentability společnosti XY a.s. se zahrnutím leasingu (Účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	57
Tab. 21. Ukazatele rentability společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012).....	57
Tab. 22. Ukazatele zadluženosti společnosti XY a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	59
Tab. 23. Ukazatele zadluženosti společnosti XY a.s. se zahrnutím leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	59
Tab. 24. Ukazatele zadluženosti společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí lea	60
Tab. 25. Ukazatele likvidity společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	61
Tab. 26. Ukazatele likvidity společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012).....	61
Tab. 27. Ukazatele aktivity společnosti XY a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	63
Tab. 28. Ukazatele aktivity společnosti XY a.s. se zahrnutím leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	63
Tab. 29. Ukazatele aktivity společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012).....	63
Tab. 30. Další poměrové ukazatele společnosti XY a.s. Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)	64
Tab. 31. Další poměrové ukazatele společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012).....	64
Tab. 32. Spider analýza společnosti XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	65
Tab. 33. Souhrnné ukazatele - Z - skóre XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	68

Tab. 34. Souhrnné ukazatele – Index IN05 XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012)	69
Tab. 35. Souhrnné ukazatele - EVA XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy XY a.s. 2009 – 2012).....	70

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI: Rozvaha a výkaz zisku a ztrát XY a.s.

Příloha PII: Majetková a finanční struktura, přehled výnosů a nákladů, Výkaz o peněžních tocích ČSAD Uherské Hradiště a.s.

Příloha PIII: Pyramidový rozklad ROE XY a.s.

**PŘÍLOHA P1: ROZVAHA A VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT
SPOLEČNOSTI XY A.S.**

Tab. 36. Rozvaha – dlouhodobý majetek XY a.s. (Rozvaha XY a.s. 2009 – 2012)

Rozvaha XY a.s.			Účetní období			
Označení	Aktiva	č. řádku	2009	2010	2011	2012
	AKTIVA CELKEM	001	298 632	311 764	326 670	338 401
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002	0	0	0	0
B.	Dlouhodobý majetek	003	208 379	210 411	232 051	211 916
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	150	64	1 559	2 018
B. I.	1 Zřizovací výdaje	005	0	0	0	0
	2 Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006	0	0	0	0
	3 Software	007	150	64	79	2 018
	4 Ocenitelná práva	008	0	0	0	0
	5 Goodwill	009	0	0	0	0
	6 Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	0	0	0	0
	7 Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	1 480	0
	8 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	013	205 525	207 470	227 986	207 270
B. II.	1 Pozemky	014	18 681	18 681	18 662	13 661
	2 Stavby	015	79 885	77 358	74 977	49 803
	3 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	104 324	108 622	131 274	140 094
	4 Pěstíelské celky trvalých porostů	017	0	0	0	0
	5 Dospělá zvířata a jejich skupiny	018	0	0	0	0
	6 Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	0	0	0	0
	7 Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	2 635	2 809	3 073	2 809
	8 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021	0	0	0	0
	9 Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022	0	0	0	0
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	023	2 704	2 877	2 506	2 628
B. III.	1 Podíly - ovládaná osoba	024	1 204	1 377	1 006	1 128
	2 Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025	0	0	0	0
	3 Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	1 500	1 500	1 500	1 500
	4 Půjčky a úvěry - ovládaná nebo ovládající osoba, podstatný vliv	027	0	0	0	0
	5 Jiný dlouhodobý finanční majetek	028	0	0	0	0
	6 Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029	0	0	0	0
	7 Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030	0	0	0	0

Tab. 37. Rozvaha – oběžná aktiva společnosti XY a.s. (Rozvaha 2009 – 2012)

Rozvaha XY a.s.			Účetní období			
Označení	Aktiva	č. řádku	2009	2010	2011	2012
C.	Oběžná aktiva	031	89 358	98 735	90 582	121 544
C. I.	Zásoby	032	17 946	15 118	15 117	15 517
C. I. 1	Materiál	033	16 716	15 094	15 499	15 021
2	Nedokončená výroba a polotovary	034	0	0	0	0
3	Výrobky	035	0	0	0	0
4	Madá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036	0	0	0	0
5	Zboží	037	1 230	24	96	18
6	Poskytnuté zálohy na zásoby	038	0	0	0	0
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	039	0	0	0	0
C. II. 1	Pohledávky z obchodních vztahů	040	0	0	0	0
2	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	041	0	0	0	0
3	Pohledávky - podstatný vliv	042	0	0	0	0
4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043	0	0	0	0
5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044	0	0	0	0
6	Dohadné účty aktivní	045	0	0	0	0
7	Jiné pohledávky	046	0	0	0	0
8	Odložená daňová pohledávka	047	0	0	0	0
C. III.	Krátkodobé pohledávky	048	63 057	76 845	69 385	67 272
C. III. 1	Pohledávky z obchodních vztahů	049	57 367	69 422	64 075	64 078
2	Pohledávky - ovládaná nebo ovládající osoba	050	0	0	0	0
3	Pohledávky - podstatný vliv	051	0	0	0	0
4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	052	0	0	0	0
5	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053	0	0	0	0
6	Stát - daňové pohledávky	054	1 970	2 576	2 027	0
7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	1 169	1 508	1 617	1 956
8	Dohadné účty aktivní	056	1 203	183	70	308
9	Jiné pohledávky	057	1 348	3 156	1 596	930
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	058	8 355	6 772	6 080	38 755
C. IV. 1	Peníze	059	1 303	1 017	1 309	1 355
2	Účty v bankách	060	7 052	5 755	4 771	37 400
3	Krátkodobé cenné papíry a podíly	061	0	0	0	0
4	Požizovaný krátkodobý finanční majetek	062	0	0	0	0
D. I.	Časové rozlišení	063	867	2 614	4 037	4 941
D. I. 1	Náklady příštích období	064	867	2 614	4 037	4 941
2	Komplexní náklady příštích období	065	0	0	0	0
3	Příjmy příštích období	066	0	0	0	0

Tab. 38. Rozvaha – pasiva společnosti XY a.s. (Rozvaha XY a.s. 2009 – 2012)

Označení	Rozvaha XY a.s.		Účetní období			
	Pasiva	číslo ř.	2009	2010	2011	2012
	PASIVA CELKEM	067	298 632	311 764	326 670	-547
A.	Vlastní kapitál	068	132 992	133 172	135 283	130 969
A. I.	Základní kapitál	069	67 300	67 300	67 182	67 167
1	Základní kapitál	070	67 300	67 300	67 300	67 300
2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071	0	0	-118	-133
3	Změny základního kapitálu	072	0	0	0	0
A. II.	Kapitálové fondy	073	3 578	3 751	3 380	3 502
A. II. 1	Emisní ážo	074	0	0	0	0
2	Ostatní kapitálové fondy	075	2 474	2 474	2 474	2 474
3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076	1 104	1 277	906	1 028
4	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	077	0	0	0	0
5	Rozdíly z přeměn společností	078	0	0	0	0
6	Rozdíly z ocenění při přeměnách společností	079	0	0	0	0
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	080	11 805	11 926	11 942	12 088
A. III. 1	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	081	11 616	11 736	11 751	11 898
2	Statutární a ostatní fondy	082	189	190	191	190
A. IV.	Výsledek hospodáření minulých let	083	47 921	49 909	49 876	48 759
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let	084	47 921	49 909	49 876	48 759
2	Neuhrazená ztráta minulých let	085	0	0	0	0
3	Jiný výsledek hospodáření minulých let	086	0	0	0	0
A. V.	Výsledek hospodáření běžného účetního období (+/-)	087	2 388	286	2 903	-547
B.	Cizí zdroje	088	163 337	174 771	188 330	204 944
B. I.	Rezervy	089	3 974	2 178	2 184	2 005
B. I. 1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	090	644	0	2 184	2 005
2	Rezerva na důchody a podobné závazky	091	3 330	2 178	2 148	2 005
3	Rezerva na daň z příjmů	092	0	0	0	0
4	Ostatní rezervy	093	0	0	0	0
B. II.	Dlouhodobé závazky	094	66 954	67 884	95 427	98 444
B. II. 1	Závazky z obchodních vztahů	095	0	0	0	0
2	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	096	0	0	0	0
3	Závazky - podstatný vliv	097	0	0	0	0
4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	098	0	0	0	0
5	Dlouhodobé přijaté zálohy	099	0	0	0	0
6	Vydané dluhopisy	100	0	0	0	0
7	Dlouhodobé směnky k úhradě	101	0	0	0	0
8	Dohadné účty pasivní	102	0	0	0	0
9	Jiné závazky	103	55 208	55 280	81 740	84 878
10	Odložený daňový závazek	104	11 746	12 604	13 687	13 566
B. III.	Krátkodobé závazky	105	67 431	75 456	75 597	83 442
B. III. 1	Závazky z obchodních vztahů	106	29 550	38 746	31 262	35 404
2	Závazky - ovládaná nebo ovládající osoba	107	0	0	0	0
3	Závazky - podstatný vliv	108	0	0	0	0
4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	109	100	70	51	52
5	Závazky k zaměstnancům	110	30 346	30 226	6 985	6 696
6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	111	3 169	3 302	3 326	3 091
7	Stát - daňové závazky a dotace	112	905	894	914	1 107
8	Krátkodobé přijaté zálohy	113	1 081	228	495	212
9	Vydané dluhopisy	114	0	0	0	0
10	Dohadné účty pasivní	115	1 170	706	918	343
11	Jiné závazky	116	1 110	1 284	31 929	36 254
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	117	24 978	29 253	15 158	21 053
B. IV. 1	Bankovní úvěry dlouhodobé	118	10 478	6 253	3 158	1 053
2	Krátkodobé bankovní úvěry	119	14 500	23 000	12 000	20 000
3	Krátkodobé finanční výpomoci	120	0	0	0	0
C. I.	Časové rozlišení	121	2 303	3 821	3 057	2 488
C. I. 1	Výdaje příštích období	122	1 037	2 783	1 605	1 524
2	Výnosy příštích období	123	1 266	1 038	1 452	964

Tab. 39. Výkaz zisku a ztrát XY a.s. (VZZ XY a.s. 2009 – 2012)

Označení	Výkaz zisku a ztrát	č. řádku	Účetní období			
			2009	2010	2011	2012
I.	Tržby za prodej zboží	01	156 020	182 250	281 850	268 328
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	145 647	171 517	269 281	257 067
+	Obchodní marže	03	10 373	10 733	12 569	11 261
II.	Výkony	04	324 710	313 879	306 794	295 724
II 1	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	323 596	312 415	305 499	293 754
2	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06	0	0	0	0
3	Aktivace	07	1 114	1 464	1 295	1 970
B.	Výkonová spotřeba	08	228 762	233 844	226 990	222 256
B. 1	Spotřeba materiálu a energie	09	122 779	124 666	127 657	121 027
B. 2	Služby	10	105 983	109 178	99 333	101 229
+	Přidaná hodnota	11	106 321	90 768	92 373	84 729
C.	Osobní náklady	12	130 734	128 382	133 544	130 440
C. 1	Mzdové náklady	13	98 823	95 203	98 381	96 392
C. 2	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	880	760	1 270	1 835
C. 3	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	29 849	30 966	32 375	30 697
C. 4	Sociální náklady	16	1 182	1 453	1 518	1 516
D.	Daně a poplatky	17	16 191	15 068	17 731	17 914
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	20 794	23 224	26 075	28 566
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	19	4 033	3 048	3 973	42 999
III 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	4 026	2 973	3 953	42 982
2	Tržby z prodeje materiálu	21	7	75	20	17
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	22	66	110	20	29 059
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	66	110	20	29 059
F. 2	Prodaný materiál	24	0	0	0	0
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25	2 227	-1 842	-284	140
IV.	Ostatní provozní výnosy	26	75 166	83 966	92 911	90 368
H.	Ostatní provozní náklady	27	11 792	8 694	8 168	8 345
V.	Převod provozních výnosů	28	0	0	0	0
I.	Převod provozních nákladů	29	0	0	0	0
*	Provozní výsledek hospodaření	30	3 716	4 124	6 003	3 632
VI	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31	0	0	0	0
J.	Prodané cenné papíry a podíly	32	0	0	0	0
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	33	2 800	0	500	0
VI 1	Výnosy z podílů v ovládaných osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34	2 800		500	0
VI 2	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35		0	0	0
VI 3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36	0	0	0	0
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37	0	0	0	0
K.	Náklady z finančního majetku	38	0	0	0	0
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39	0	0	0	0
L.	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40	0	0	0	0
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41	0	0	0	0
X.	Výnosové úroky	42	7	3	4	72
N.	Nákladové úroky	43	1 743	1 425	2 166	2 930
XI.	Ostatní finanční výnosy	44	3 475	1 405	2 002	1 740
O.	Ostatní finanční náklady	45	4 852	2 963	2 357	3 182
XII.	Převod finančních výnosů	46	0	0	0	0
P.	Převod finančních nákladů	47	0	0	0	0
*	Finanční výsledek hospodaření	48	-313	-2 980	-2 017	-4 300

Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	49	1 015	858	-121	1 083
Q. 1	-splatná	50	0	0	0	0
Q. 2	-odložená	51	1 015	858	-121	1 083
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	2 388	286	2 903	-547
XIII.	Mimořádné výnosy	53	0	0	0	0
R.	Mimořádné náklady	54	0	0	0	0
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	55	0	0	0	0
S. 1	-splatná	56	0	0	0	0
S. 2	-odložená	57	0	0	0	0
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58	0	0	0	0
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	59	0	0	0	0
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	60	2 388	286	2 903	-547
****	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	61	3 403	1 144	3 986	-668

PŘÍLOHA P II: MAJETKOVÁ A FINANČNÍ STRUKTURA, PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ ČSAD UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Tab. 40. Rozvaha společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Aktiva	260637	263999	284366	286681
DNM	976	685	525	394
DM	129036	131307	155628	152073
DHM	127533	130091	154905	151482
Pozemky	8960	8960	8960	10590
Stavby	105027	100388	95634	89191
Samostatné movité věci	13386	19723	50307	51594
DFM	527	531	198	197
OA	122964	125903	124027	130561
Zásoby	13536	12875	10600	12256
Materiál	13347	12734	10532	12159
Zboží	160	141	68	97
Dlouhodobé pohledávky	175	882	0	0
Pohledávky z obch. vztahů	77488	81973	80523	84804
Stát daňové pohledávky	236	0	5360	1451
Krátkodobé poskytnuté zálohy	1121	1532	1451	722
Dohadné účty aktivní	1437	1392	2742	3181
Jiné pohledávky	4299	1315	1262	1333
Peníze	1889	1111	1515	1899
Účty v bankách	22783	24823	20364	24915
Časové rozlišení	8635	6789	4511	3847

Tab. 41. Analýza aktiv společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

v %	Vertikální analýza				Horizontální analýza		
	2009	2010	2011	2012	09/10	10/11	11/12
Aktiva	100,00	100,00	100,00	100,00	1,29	7,71	0,81
DNM	0,37	0,26	0,18	0,14	-29,82	-23,36%	-24,95
DM	49,51	49,74	54,73	53,05	1,76	18,52	-2,28
DHM	48,93	49,28	54,47	52,84	2,01	19,07	-2,21
Pozemky	3,44	3,39	3,15	3,69	0,00	0,00	18,19
Stavby	40,30	38,03	33,63	31,11	-4,42	-4,74	-6,74
Samostatné movité věci	5,14	7,47	17,69	18,00	47,34	155,07	2,56
DFM	0,20	0,20	0,07	0,07	0,76	-62,71	-0,51
OA	47,18	47,69	43,62	45,54	2,39	-1,49	5,2
Zásoby	5,19	4,88	3,73	4,28	-4,88	-17,67	15,62

Materiál	5,12	4,82	3,70	4,24	-4,59	-17,29	15,45
Zboží	0,06	0,05	0,02	0,03	-11,88	-51,77	42,65
Dlouhodobé pohledávky	0,07	0,33	0,00	0,00	404,00	-100,00	0,00
Pohledávky z obch. Vztahů	29,73	31,05	28,32	29,58	5,79	-1,77	5,32
Stát daňové pohledávky	0,09	0,00	1,88	0,51	100,00	100,00	72,93
Krátkodobé poskytnuté zálohy	0,43	0,58	0,51	0,25	36,66	-5,29	-50,24
Dohadné účty aktivní	0,55	0,53	0,96	1,11	-3,13	96,98	16,01
Jiné pohledávky	1,65	0,50	0,44	0,46	-69,41	-4,03	5,63
Peníze	0,72	0,42	0,53	0,66	-41,19	36,36	25,35
Účty v bankách	8,74	9,40	7,16	8,69	8,95	-17,96	22,35
Časové rozlišení	3,31	2,57	1,59	1,34	-21,38	-33,55	-14,72

Tab. 42. Rozvaha společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Pasiva	260 637	263 999	284 355	286 681
VK	156 667	160 898	166 503	160 582
Základní kapitál	119 638	119 638	119 638	119 638
Kapitálové fondy	25 433	25 433	25 433	25 433
Zákonný rezervní fond, nedělitelný fond	6 871	6 871	7 243	7 745
Statutární a ostatní fondy	1 236	1 332	196	145
Nerozdělený zisk minulých let	6 010	189	3 953	7 409
VH b.o.	-2 521	7 435	10 040	212
Cizí zdroje	95 677	95 306	110 290	119 710
Dlouhodobé závazky z obchodních vztahů	0	0	0	39 931
Rezervy	18 726	8 698	0	0
Odložený daňový závazek	1 702	1 731	2 631	2 450
Krátkodobé závazky	73 053	83 324	106 749	68 063
Závazky z obchodních vztahů	26 947	34 468	68 738	28 853
Závazky ke společníkům	1	1	1	2
Závazky k zaměstnancům	88	106	6 544	5 869
Závazky ze SZP	2 540	2 999	3 214	3 351
Krátkodobé přijaté zálohy	99	0	0	52
Dohadné účty pasivní	1 643	3 962	2 215	2 109
Jiné závazky	39 962	37 433	24 015	26 105
Krátkodobé bankovní úvěry	0	0	0	9 000
BÚ dlouhodobé	2 196	1 553	910	266
Časové rozlišení	8 293	7 795	7 573	6 389

Tab. 43. Analýza pasiv společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu
(Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

v %	Vertikální analýza				Horizontální analýza		
	2009	2010	2011	2012	09/10	10/11	11/12
Pasiva	100,00	100,00	100,00	100,00	1,29	7,71	0,82
VK	60,11	60,95	58,55	56,01	2,70	3,48	-3,56
Základní kapitál	45,90	45,32	42,07	41,73	0,00	0,00	0,00
Kapitálové fondy	9,76	9,63	8,94	8,87	0,00	0,00	0,00
Zákonný rezervní fond, nedělitelný fond	2,64	2,60	2,55	2,70	0,00	5,41	6,93
Statutární a ostatní fondy	0,47	0,50	0,07	0,05	7,77	-85,29	-26,02
Nerozdělený zisk minulých let	2,31	0,07	1,39	2,58	-96,86	1991,53	87,43
VH b.o.	-0,97	2,82	3,53	0,07	394,92	35,04	-97,89
Cizí zdroje	36,71	36,10	38,79	41,76	-0,39	15,72	8,54
Dlouhodobé závazky z obchodních vztahů	0,00	0,00	0,00	13,93	0,00	0,00	100,00
Rezervy	7,18	3,29	0,00	0,00	-53,55	-100,00	0,00
Odložený daňový závazek	0,65	0,66	0,93	0,85	1,70	51,99	-6,88
Krátkodobé závazky	28,03	31,56	37,54	23,74	14,06	28,11	-36,24
Závazky z obchodních vztahů	10,34	13,06	24,17	10,06	27,91	99,43	-58,02
Závazky ke společníkům	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00
Závazky k zaměstnancům	0,03	0,04	2,30	2,05	20,45	6073,58	-10,31
Závazky ze SZP	0,97	1,14	1,13	1,17	18,07	7,17	4,26
Krátkodobé přijaté zálohy	0,04	0,00	0,00	0,02	-100,00	0,00	100,00
Dohadné účty pasivní	0,63	1,50	0,78	0,74	141,14	-44,09	-4,79
Jiné závazky	15,33	14,18	8,45	9,11	-6,33	-35,85	8,70
Krátkodobé bankovní úvěry	0,00	0,00	0,00	3,14	0,00	0,00	100,00
BÚ dlouhodobé	0,84	0,59	0,32	0,09	-29,28	-41,40	-70,77
Časové rozlišení	3,18	2,95	2,66	2,23	-6,01	-2,85	-15,63

Tab. 44. VZZ společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Tržby za prodej zboží	794	864	799	850
Výkony	288 271	309 095	319 194	374 396
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	288 271	309 095	319 194	374 396
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	3 040	864	2 343	1 925
Tržby z prodeje materiálu	117 140	133 349	141 027	143 107
Ostatní prov. výnosy	3 574	4 730	4 953	9 444
Tržby z prodeje CP a podílů	0	12	0	3

Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	1 405	400	750	0
Výnosové úroky	23	56	19	42
Ostatní finanční výnosy	10 518	10 356	13 001	5 811
VÝNOSY	424 765	459 726	482 086	535 578

Tab. 45. Analýza výkonů společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

v %	Vertikální analýza				Horizontální analýza		
	2009	2010	2011	2012	09/10	10/11	11/12
Tržby za prodej zboží	0,19	0,19	0,17	0,16	8,82	-7,52	6,38
Výkony	67,87	67,23	66,21	69,91	7,22	3,27	17,29
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	67,87	67,23	66,21	69,91	7,22	3,27	17,29
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	0,72	0,19	0,49	0,36	-71,58	171,18	-17,84
Tržby z prodeje materiálu	27,58	29,01	29,25	26,72	13,84	5,76	1,47
Ostatní prov. výnosy	0,84	1,03	1,03	1,76	32,34	4,71	90,67
Tržby z prodeje CP a podílů	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	100,00
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0,33	0,09	0,16	0,00	-71,53	87,50	-100,00
Výnosové úroky	0,01	0,01	0,00	0,01	143,48	-66,07	121,05
Ostatní finanční výnosy	2,48	2,25	2,70	1,08	-1,54	25,54	-55,30
VÝNOSY	100,00	100,00	100,00	100,00	8,23	4,86	11,10

Tab. 46. VZZ společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Náklady vynaložené na prodané zboží	726	797	741	785
Výkonová spotřeba	170 270	183 249	191 509	217 939
Spotřeba materiálu a energie	92 647	110 958	117 318	130 325
Služby	77 623	72 291	74 188	87 614
Osobní náklady	87 663	88 232	94 692	115 064
Daně a poplatky	24 597	28 277	26 165	27 565
Odpisy DNM a DHM	10 455	12 096	13 943	20 430
ZC prodaného majetku	108 899	126 111	133 713	137 230
Změna stavu rezerv a opravných položek	6 386	-9 073	-8 044	-857
Ostatní provozní náklady	1 651	5 551	3 280	3 274
Prodané CP a podíly	0	2	0	1
Nákladové úroky	1 276	1 202	885	881
Ostatní finanční náklady	15 154	14 026	12 455	12 946
Daň z příjmu	209	1 821	2 710	108
NÁKLADY	427 286	452 291	472 046	535 366

Tab. 47. Analýza nákladů společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

v %	Vertikální analýza				Horizontální analýza		
	2009	2010	2011	2012	09/10	10/11	11/12
Náklady vynaložené na prodané zboží	0,17	0,18	0,16	0,15	9,78	-7,03	5,94
Výkonová spotřeba	39,85	40,52	40,57	40,71	7,62	4,51	13,80
Spotřeba materiálu a energie	21,68	24,53	24,85	24,34	19,76	5,73	11,09
Služby	18,17	15,98	15,72	16,37	-6,87	2,62	18,10
Osobní náklady	20,52	19,51	20,06	21,49	0,65	7,32	21,51
Daně a poplatky	5,76	6,25	5,54	5,15	14,96	-7,47	5,35
Odpisy DNM a DHM	2,45	2,67	2,95	3,82	15,70	15,27	46,53
ZC prodaného majetku	25,49	27,88	28,33	25,63	15,81	6,03	2,63
Změna stavu rezerv a opravných položek	1,49	-2,01	-1,70	-0,16	-242,08	11,34	89,35
Ostatní provozní náklady	0,39	1,23	0,69	0,61	236,22	-40,91	-0,18
Prodané CP a podíly	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nákladové úroky	0,30	0,27	0,19	0,16	-5,80	-26,37	-0,45
Ostatní finanční náklady	3,55	3,10	2,64	2,42	-7,44	-11,20	3,94
Daň z příjmu	0,05	0,40	0,57	0,02	771,29	48,82	-96,01
NÁKLADY	100,00	100,00	100,00	100,00	5,85	4,37	13,41

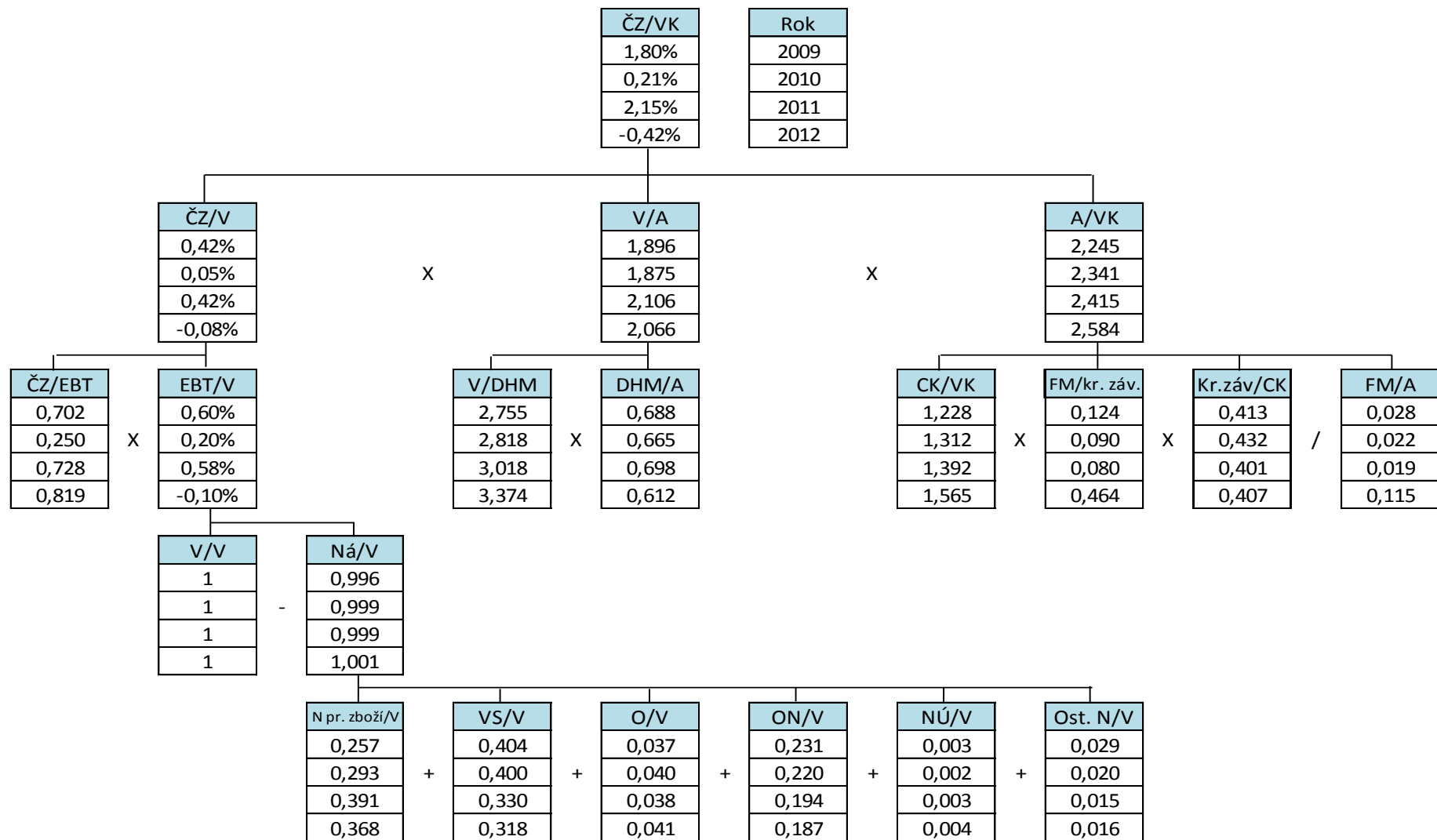
Tab. 48. Analýza přidané hodnoty společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Přidaná hodnota	118 069	125 913	127 746	156 522
Osobní náklady	87 663	88 232	94 692	115 064
Odpisy	10 455	12 096	13 943	20 430
Nákladové úroky	1 276	1 202	885	881
Ostatní náklady	16 805	19 577	15 735	16 220
Ostatní výnosy	14 092	15 086	17 954	15 255
VH z provozní činnosti	2 172	13 662	12 320	8 292
VH z finanční činnosti	-4 484	-4 406	430	-7 972
VH z mimořádné činnosti	0	0	0	0
VH za účetní období	-2 521	7 435	10 040	212
EBT	-2 312	9 256	12 750	320
EBIT	-1 036	10 458	13 635	1 201

Tab. 49. Cash flow společnosti ČSAD Uherské Hradiště a.s. bez zahrnutí leasingu (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy ČSAD Uherské Hradiště a.s. 2009 – 2012)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Stav PP a pen. ekvivalentů na začátku úč. obd.	21 643	24 672	25 943	21 879
Čistý peněžní tok z provozní činnosti	7 899	18 484	35 601	-13 036
Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-1 848	-14 047	-36 121	-15 646
Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-3 022	-3 175	-3 535	33 617
Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	3 029	1 262	-4 055	4 935
Stav PP a pen. ekvivalentů na konci úč. obd.	24 672	25 934	21 879	26 814

PŘÍLOHA P III: ROZKLAD POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

Obr. 5. Rozklad poměrových ukazatelů XY a.s. (Vlastní zpracování, data: účetní výkazy 2009 – 2012)